

WAPENBROEDERS

UITGAVE
VETERANEN LEGIOEN
NEDERLAND

1e Jaargang no. 28

28 November 1952

★

Secr. penm. V.L.N.
Postbus 172
Tel. K 1710-30163
Postgiro 581684
Leiden

★

Redactie-adres:
Smedenstraat 47
Telef. K 6700-4930
Deventer
Postgiro 9541
Apeldoorn

Op de korrel

★

Enquête H.B.

Verslag Reco

•
Uit de afdelingen

•
Nederlands
toekomst

•
Standje

K.L. op actie

(Zie ook fotopagina)



ENQUETE

De antwoorden van H.B. leden op de gehouden Enquête, die we in het vorige nummer begonnen zijn af te drukken, worden hiermee afgemaakt.

Wiersma

Hoe ik mij de opbouw van het Legioen in de naaste toekomst voorstel

Een jaar is voorbij sinds ons Legioen werd opgericht. Uiteraard is er hard gewerkt, en men heeft dat enigszins kunnen constateren door oprichtingsvergaderingen, veel besprekingen, propaganda-avonden en zelfs wat geharrewar. Dit laatste is een bewijs dat er leven in onze vereniging zit. Dat leven moet er in blijven en het lawaai verdwijnen. Maar wie heeft of hebben er eigenlijk zo hard gewerkt? Het voorlopig bestuur, de oprichters en enkele andere enthousiastelingen. Mijn petje er voor af! Natuurlijk moeten en zullen deze lui hard blijven werken; dat ligt in hun functie en/of aard opgesloten.

Laten wij nu eens en voor al beseffen, dat, al werken genoemde mensen nog zo hard, ons Legioen er nooit zal komen, als het hier bij blijft. Wij allen moeten aan de slag, niet alleen propagandistisch, maar ook en vooral in andere opzichten. Veel leden hebben wij nodig, maar deze leden moeten zich bezinnen op wat hun te doen staat.

Vaak vraagt men concretisering iets tastbaars, iets duidelijk omlijnds, waarvoor wij moeten werken. Welnu, ik wil wel concrete dingen noemen. Voorop stel ik dat ons werk erin zal bestaan om het politieke leven, in ons land te injecteren, te beïnvloeden en te sturen vanuit onze gezichtshoek, die wij kunnen vinden in onze doelstelling.

Nog gezwam in de ruimte? Nou, vooruit dan: „Hoe denken wij over onze nationale paraatheid? Wat is ons idee en wat zijn onze richtlijnen over b.v. de opleiding in het leger! Hebben wij onze vaste mening over de personeelsvoorziening? Vinden wij werkelijk dat in onze vertegenwoordigende en wetgevende lichamen niet alleen partij-politiek, maar ook vakbekwame mensen zitten; de juiste man op de juiste plaats?

Schut

Een jaar legioen

Wat zullen de eerstkomende, wat zullen alle volgende jaren voor het Legioen betekenen? Elke ontwikkeling is afhankelijk van inwendige factoren die het groeiende organisme bij de geboorte heeft meegekregen. De wilde, zwartmanige bergleeuw in het Atlasgebergte zou, evenals zijn circusneef van honger sterven in een welgevulde groente- en fruitwinkel. De wilde wisent was evenzeer

Is er aan onze woningbouw en financiering nog wat te verbeteren? Dit zijn maar enkele zo in de haast neergeschreven punten. Mensen, wat een onderwerpen, wat een terrein! En dat is voor ons!

Hierover en over veel meer andere zaken zullen wij een mening moeten hebben. Wij zijn geen club van gezellige avondjes en praten over wat voorbij is. Geen réunië-vereniging, noch bazar- of pasar-malem-houders, hoe noodzakelijk en gezellig deze overigens ook kunnen zijn. Het lidmaatschap van ons legioen vraagt veel en schept verplichtingen. De besturen zullen samen met hun leden een program van actie, of zo U wilt, een beginseiprogram moeten opstellen. En dat is niet gering!

Hieraan zal hard gewerkt en hierover zal veel gepraat moeten worden. Natuurlijk zullen wij reeds nu al onze mening te kennen geven over bepaalde zaken, wanneer dat gewenst is. Maar toch nooit alleen negatief. Wanneer wij critiek zullen hebben, en wie heeft dat niet, kunnen we die gerust uiten; maar laat die critiek opbouwend zijn en... kom met een tegenvoorstel of geef een betere weg aan, dan die tot nu toe gevolgd werd. Zijn wij niet bereid om hard te werken aan ons Nederland, laten wij dan geen Legioen hebben met zulke grote woorden en mooie doelstellingen. Neen, richt dan een club op van oud-wapenbroeders, ga van tijd tot tijd bami, nasi-goreng en kroepoek eten, verlies U in de tijd die achter ons ligt, en haal uw schouders op over het Nederland van nu. Dan doen we precies wat we niet moeten doen.

Wat wij dan wel willen, daarover gaf ik U al heel in het kort mijn mening. Misschien later eens wat meer. God geve het ons, in dezen zin te kunnen werken voor Nederland en Oranje.

E. W.



als zijn nakomelingen, die de heer Portielje opvoedt, niet gediend met een diëet van rauw vlees. De levensbehoeften, grofmaterieel als antilope- of paardenslagersvlees; het buntgras en de heidestruiken of het artis hooi; dan wel psychische prikkels tot vlucht en afweer, snel reageren, slapen met één oog-en-oor-open enz. enz. liggen zintuigelijk en in de hersenen verankerd bij de geboorte. Ziekte en ongeval kunnen hierin hiaten doen ontstaan. Een blind konijn vlucht niet op tijd. Vos of wezel ruimen deze minderwaardige het gemakkelijkst en het eerst op.

Van 2 katten uit één nest heeft de éne aan één missprong genoeg om te leren, dat hij van de oude seringenstruik uit geen jonge meeuw kan grijpen, die 2½ m verder op een 3 m hoog gelegen voerplank rustig blijft zitten. Zijn broertje probeert hetzelfde 20 of 100 maal en valt nooit vaak genoeg ter verkrijging van het ervaringsfeit: op die plank bereik ik een vogel nooit! Zelfde instinct, groot verschil in verstand. Erfelijke discongruentie. Zó congruent als de befaamde driehoeken in onze jeugd-meetkunde zijn zelfs een-eigige tweelingen maar zelden.....

En daarmee komen wij op de mens, waarvan ieder wel eens een-eigige tweeling exemplaren heeft ontmoet. Wat heeft het een tijd nodig, eer men Jan en Piet uit elkaar weet te houden op het eerste gezicht. Maar Moeder en later schoolpersoneel begrijpen deze moeilijkheid nauwelijks. En dat doen de reactiesnelheden bij doen en denken; de reactienuances in gehoorzaamheid, dankbaarheid, tevredenheid, ijver etc..... en in hun tegenstellingen. Kortom: in al die onweegbare, onweetbare, onstoffelijke geestesuitingen, die de persoonlijke kenmerken leveren. De onhandige kat van zoeven liet zijn handige broer garnalen en krabbetjes voor hem vissen en kreeg zo toch zijn deel. En deze handige broer kwam er zelf niet bij te kort. Twee jaar lang hebben wij dat gezien!

De legionnaire moge het voorgaande en vooral de garnalen en krabbetjes niet als „niet ter zake dienende” bekijken. In al onze onderlinge verscheidenheid en in ons verschil met andere levende wezens, planten, zowel als dieren, moeten wij steeds de grondovereenkomsten in het oog blijven houden. Anders blijven wij ten opzichte van medemens, medeschepselen en de gehele schepping een verward beeld vormen en behouden als van ongelijkwaardige en dus van onvergelykbare grootheden.

In ons gewone, dagelijkse bestaan behoeven wij, kunnen wij trouwens bij deze dingen niet blijven stilstaan. Maar: overdenken wij ons „gewone dagelijkse bestaan” in onze betrekking tot elkaar en tot al wat op de aarde en ook daarbuiten de schepping als geheel vormt, dan kunnen wij naar mijn idee de in voorbeelden gegeven beginselen van al wat onze denkinhoud vormt niet missen. Elk voor zich kan er met duizenden andere voorbeelden aan vastknopen en zich een eigen gedragslijn ernaar vormen. Ook: de eigen algemene gedragslijn eraan toetsen en haar, zo nodig wijzigen.

De wil tot voortbestaan onder zich wijzigende voorwaarden — en die geven zelfs uur en weer van de dag! — de wil, anderen daarbij naar vermogen te helpen: de wil dus, tenslotte, een harmonie te bereiken met het heelal in al zijn verschijningsuitingen leeft in elk denkend wezen. Bij de mens is dat van de primitiefste holbewoner af zo geweest. De begaafdsten hebben daarbij in elke periode de pas aangegeven. Zij hebben de gemiddelde in kalmer tempo meegekre-

gen. Zij hebben de minder-dan-gemiddelden oorspronkelijk veelal vroeg of laat vernietigd. Later niet meer. Of niet meer langs directe weg. Wij zijn, in de laatste driekwart eeuw vooral, verder gegaan en hebben de minder-dan-gemiddelden kansen gegeven, die zij vroeger niet hadden. Denk aan de bijna verdwenen sterfte der 0-1 jarigen in beschaafde landen, waarbij Nederland zulk een goed figuur heeft gemaakt en nog steeds maakt.

Daartoe was een legioengeest nodig: doen, wat de hand te doen vindt, geleid door verstand en door de wil te helpen, waar te helpen valt. Zonder aanzien des persoons. Zonder schotjesgeest, in welke vorm dan ook. Zoals trouwens alle wetenschappelijke werk behoort te worden gedaan: door de daartoe geschiktste op volkomen onpersoonlijke wijze wat betreft het gebruik dat de resultaten straks zullen krijgen. Overal de grootste gemene deler als waarheidsgrond gebruiken.

En die grootste gemene deler, waar mogelijk, en waar nodig, verbeteren. En nooit trachten, aan het legioenwerk een bepaalde politieke of andere onwetenschappelijke richting te geven.

Het Veteranen Legioen Nederland behoort, voor mij, niet alleen in de naaste toekomst, maar voorgoed, te doen wat de hand te doen vindt, geleid door verstand en door wil tot helpen, waar te helpen valt. Zonder schotjesgeest in welke vorm ook. Op dezelfde wijze als zuiver-wetenschappelijk werk gedaan behoort te worden. En niet een grootste gemene deler, die Nederland heet. Met als symbool de drie horizontale banen der vlag. Uitwapperend op een frisse wind van blijvende jeugd en zonder vlekken op de kleuren van politieke, corruptieve of andere, aan het Legioen vijandige aard.

Dat moet en dat kan. Als de legionnaires willen. Er is een jaar van beginnen achter de rug. Met kinderziekten. Zuigelingenverzorg heeft de baby weten te behouden.

De baby „Stichting” wordt nu een vereniging. In haar aanstonds te verschijnen statuten vinden wij straks een omschrijving van doel en middelen, a.h.w. in juridische vorm gegoten, waarin men, naar ik meen, alle bovenstaande redeneringen in concrete vorm terugvindt. Grau ist alle Theorie, doch grün des Lebens gold'ner Baum. De oude heer Faust wist het wel. Statutenartikelen zien er droog uit. Maar zij zijn de kern van de gedachten, die aan wil en wijze tot en van werken ten grondslag liggen.

Misschien is het mij gelukt, de grauwheld van de theorie een weinig kleuriger te maken. Dat moet de lezer beoordelen. Hij en ik mogen het daaromtrent oneens zijn. Maar hij zal dit met mij eens zijn: het Legioen leve, groeie en bloeie. Dan zal ook Nederland leven, groeien en bloeien.

van Uden

NA EEN PRAATJAAR EEN DAADJAAR

Inzet volle persoonlijkheid eerste vereiste.

Wanneer men mij vraagt naar de toekomst van het Legioen, kan ik niet nalaten even terug te blikken op de achter ons liggende periode. Vandaar ook de kop boven dit artikel. Nu, op de drempel van onze komende verenigingsperiode, volgt hieruit dat wij na het vele gepraat in het verleden — gelukkig werd er hier en daar in de afdelingen flink aangepakt — de daad thans gesteld dient te worden. Daden van opbouwende aard zowel naar binnen als naar buiten.

De toekomst van het Legioen ligt geheel in handen van de Legionnaires. Zij dienen hun volle persoonlijkheid in te zetten en alle kracht te geven die in hen is. Slechts dan, als alle afdelingen de handen uit de mouw steken, gaat het goed.

Straks, als wij vereniging zijn, kiezen wij ons eigen Hoofdbestuur. Zij zullen de vertegenwoordigers zijn van de Legionnaires van laag

tot hoog. Door hen zal tot uitdrukking moeten komen wat het Legioen aan daadkracht in zich bergt en of alle leden van ons Legioen de Legioensgedachte begrijpen en uitdragen. De toekomst van ons Legioen ligt ons allen na aan het hart. Meer nog dan de andere dingen rond ons heen zal in de komende tijd bewezen moeten worden of wij, mannen van de daad, zoals Willem van der Poll ons noemde, nog steeds die oude mannen van de daad zijn, zoals het beste deel van het Nederlandse volk ons tijdens ons verblijf in de tropen zag.

Vele moeilijkheden hebben zich ginds voorgedaan. Zij bleven ons hier ook niet bespaard. Ginds gingen wij voort, ondanks de tegenslagen, de teleurstellingen en de miskenning. Hoe is het nu en hoe zal het straks zijn? Nogmaals, de toekomst van ons Legioen hangt van de Legionnaires zelf af. In hun handen ligt het lot van onze Vereniging. Daarom geldt voor ons maar één ding, de mouwen omhoog, de handen aan de ploeg.

NA EEN PRAATJAAR EEN DAADJAAR!

Piet van Uden.



ILLEGALITEIT

LEVENSvatBAARHEID

17 Nov. a.s. bestaat ons „Legioen” 1 jaar. Het is dan de gewoonte bij zo'n feit eens achterom te zien en na te denken over hetgeen is bereikt of niet, hetgeen is samengebundeld of niet etc! Wat mij persoonlijk het meest heeft getroffen, is, dat de geest goed is. Goed, ik geef toe, dat er nog dingen veranderd kunnen worden, dat we nog steeds verschillende „kinderziekten” moeten overwinnen, maar blijkt dat het bestaan van ons „Legioen” wordt bedreigd, dan overwint „de goede teamgeest” de moeilijkheden. En juist op deze „goede geest” moeten we ons „Legioen” verder opbouwen.

Zo langzamerhand is er nu genoeg de kat uit je weet wel gekeken. We hebben nu gezien dat ons „Legioen” nog bestaat, zich nog steeds uitbreidt en dus levensvatbaarheid heeft.

En dit laatste schijnt voor velen buiten ons „Legioen” het punt te zijn, waarover wordt getwijfeld. Laat nu zo langzamerhand deze twijfel eens verdwijnen. Laat ze eens een

vergadering van onze afdelingen bezoeken, laat ze vragen stellen en ze zullen zien, dat alles serieus wordt genomen en behandeld. Heus, een legioen met onze doelstelling „moet” levensvatbaarheid hebben. Het is alleen de zaak de „afzijdigen” hiervan te overtuigen.

Dit is geen klein „akkefietje” en kan ook niet door een paar man gebeuren. Nog te veel wordt het werk door „enkelen” verricht. Nee, sobat, jij en ik en alle anderen dienen dit gezamenlijk op te knappen. Zelf ook de mouwen opstropen.

Laten we het H.B. en de Redactie van ons blad onze hartelijke dank betuigen voor hetgeen in ons één-jarig bestaan is gefikst.

We mogen dankbaar zijn, dat we een organisatie hebben, waar we ons niet alleen thuis gevoelen, waar we onze idealen met gelijkdenkenden kunnen bespreken en trachten deze met z'n allen zo veel mogelijk uit te voeren. Laten we hopen, dat ons Legioen zijn doelstelling zal verwezenlijken en dat het in het verschiep in kracht zal toenemen.

Dit laatste legt ons de plicht op, „op mars” te gaan en „effe door te douwe”.





NIEUW-GUINEA KRONIEK

Tegenstellingen

Intussen zit er in het Nederlandse volk veel aan tegenstellingen, waarvan wij de extreme zijde, die zich echter met het sympathieke woord „progressief” bestempelt, niet kunnen tolereren, dat ons voorkomt als defaitisme en zelfs landverraad, waarvan ons de redelijkheid ten enenmale ontgaat en dat wij wel verstaan, maar niet op prijs stellen, als domme, koppige partijzucht.

Daar hebben nu weer twee vooraanstaande leden van onze Arbeidspartij unaniem verklaard, de een, het Kamerlid F. Goedhart, te Palembang in een kring van Indonesische journalisten, de ander de heer Koos Vorrink, eveneens Kamerlid en zelfs voorzitter van deze partij, in de grote bijeenkomst van Europese Socialisten te Milaan, dat West Nieuw-Guinea een blok aan het Nederlandse been en een drukkende last voor Nederland vormt. „Wanneer zij van deze last zouden bevrijd zijn, zouden de Nederlanders tevens van veel moeilijkheden af zijn”, beweerde de heer Goedhart, vergetende dat dit standpunt in 't geheel niet progressief kan worden genoemd, eerder dat van een aartsluiaard!

Gelukkig zijn er anderen in den lande, die er gezonder over denken. Elsevier's tekenaar maakte een vervaarlijke prent, uitbeeldende een in wajang-opvattingen gehouden massastrijd onder leiding van den bozen geest Chaos. Aan de voet van deze wandschildering maakt een onderdanige Goedhart een soort Japanse buiging met samengeknepen handen voor een Westers-streng Soekarno en zegt: „Moge Nederland U spoedig Irian geven om het ook zo veilig en gelukkig te maken, President”.

Het zal waerlijk niet so sijn! En ziet, daar is in Utrecht nu een man gepromoveerd tot Doctor in de Rechtsgeleerdheid op het gezag van de Rector Magnificus der Universiteit Dr. J. H. Boeke (onze Indië-kennende econoom) op een proefschrift on-

der de titel „een voorlopig onderzoek naar de economische vooruitzichten in Nederlands Nieuw-Guinea”, die tot de conclusie komt, dat Nieuw-Guinea in 1962 een sluitende begroting zal kunnen hebben. Het is Dr Rene Jean Stratenus en hij is blijkens zijn geschrift een bijzonder voorzichtig Nederlander daarenboven Deze man heeft enige jaren in Nieuw-Guinea gewerkt als economisch adviseur van de Gouverneur en hij zal 't dus moeten en kunnen weten. Hem zal nooit kunnen verweten worden, dat hij zijn conclusies baseert op „gewetenloos optimisme” zoals dit altijd zo graag gezegd wordt van ieder, die het voor Nieuw-Guinea opneemt, want zijn onderzoek (wij komen er nog nader op terug) is alleen gebaseerd op een geleidelijke- en (eigenlijk) natuurlijke groei van wat er nu reeds ontwikkeld is (en dat is niet veel!). Er zal dus echt op zijn elf en dertigst kunnen worden opgeschoten, precies zoals het tot nu toe nog maar gegaan is. Het land zal daarvoor volgens Stratenus 50 miljoen moeten lenen en het zal gedurende 10 jaren het begrotingstekort ad 10 miljoen moeten krijgen uitgekeerd, waartegenover staat, dat er een markt ontstaat, die voor 15 à 20 miljoen per jaar aan Nederlandse goederen zal gebruiken. Wij voegen daaraan toe, dat in die tijd Nederland door zijn militairen alleen al het land zal leren kennen en waarden en dat er van allerlei meer zal kunnen worden ondernomen, als waarop door de voorzichtige heer Stratenus wordt gerekend.

Het is gelukkig dat dit nu juist door een zo bijzonder voorzichtig man is naar voren gebracht, gelukkig omdat daaruit onomstotelijk komt vast te staan hoe slecht Nederland, hoe slecht ook juist de Nederlandse arbeider door mannen als Goedhart en Vorrink worden voorgelicht.

P. P.

Mo denken Legionnaires erover!

AMBTELIJK SADISME EN MACHTSWELLUST

Dit zijn twee uitdrukkingen, die men de laatste tijd meer en meer gaat horen. Sadisme is het scheppen van genoegen in het toebrengen van enig leed aan een levend wezen. Wellust is het zich op geheel egoïstische wijze vermaken met iets, dat men zelf prettig vindt, zonder zich daarbij iets aan te trekken van wat degene, die er bij betrokken is, er wel van vindt.

Wellust en sadisme zijn dus broertje en zusje, d.w.z. zeer nauw aan elkaar verwant.

Er is echter één verschil. Sadisme berokkent altijd leed aan een ander. Wellust kan in een bepaald geval aan een ander ook nog een (wellustig) genoegen geven.

Ambtelijk sadisme is dus het in zijn functie moedwillig berokkenen van leed aan een medemens. Machtswellust is het zich verlustigen in zijn macht, zonder zich iets aan te trekken van wat men zijn slachtoffer aandoeft.

Beide soorten komen thans wel eens voor. Gelukkig zijn het nog uitzonderingen. Indien er echter aan deze machtswellust en dit ambtelijk sadisme geen paal en perk wordt gesteld, zullen zij zich gaandeweg uitbreiden. Beide kunnen slechts worden toegepast, indien men over „macht” beschikt. Het bezitten van macht, legt echter in de eerste plaats verplichtingen op. Onverschillig of men in dienst is bij officiële instellingen of particuliere inrichtingen heeft ieder machthebber de plicht om de bestaande wetten en voorschriften te handhaven en toe te zien, dat elk ander hetzelfde doet. Bovendien heeft ieder machthebber de plicht om toe te zien, dat niemand in zijn rechten te kort wordt gedaan en dat iedereen op een menswaardige wijze behandeld wordt.

Ieder machthebber, hetzij hij portier is of directeur, politie-agent of minister van Justitie, controleur of inspecteur, voorman of bedrijfsleider, heeft de plicht zich op menselijke wijze aan de bestaande voorschriften en wetten te houden en er op toe te zien, dat zijn ondergeschikten zich op dezelfde wijze gedragen.

Wij allen hebben de plichtverzakkers, de machtswellustigen en de ambtelijke sadisten wel eens ontmoet. Machthebbers, die menen veiligheidsmaatregelen in de wind te kunnen slaan, omdat hun sigaar geen brand kan veroorzaken, hun snelheden geen gevaar kunnen veroorzaken;

Machthebbers, die huizen doen afbreken, omdat er geen officiële vergunning verleend was, terwijl ons hele volk om huizen zit te springen;

Machthebbers, die inboedels en inventarissen voor een appel en een ei doen verkopen wegens schuld aan een gezagsorgaan;

Machthebbers, die een gezin op straat zetten, omdat ze, hoewel toestemming hebbende van eigenaar en/of mede-inwonenden, geen officiële vestigingsvergunning hebben; Machthebbers, die misdrijven ongestraft laten, mits de delinquent een door de gezagsorganen gewenst document tekent;

Machthebbers, die hun plicht al of niet vervullen voor materiële vergoedingen (steekpenningen, fooien, geschenken e.d.);

Machthebbers, die vriendjes politiek voeren; Kortom superieuren (?), die menen aan hun hogere rang of functie zekere rechten te mogen ontnemen en zich daardoor prompt als „inferieuren” doen kennen.

Of men hun praktijken nu betitelt met slapheld, chantage, ronselarij of corruptie, al deze lieden kunnen worden gerangschikt onder de sadisten of de wellustelingen. Zij allen verlustigen zich in hun macht en maken er misbruik van.

Tezamen met de „aasgieren”, die profiteren van de noden van hun medemens, behoren dit soort mensen in onze gemeenschap niet thuis. Ze behoren tot het uitvaagsel, het tuig van de richel, het tuig van Laban, de kanker van de maatschappij en de pest van de samenleving.

Zij zijn vijanden van de democratie en zij kunnen — mits groot genoeg in aantal een heel volk in de armen van het communisme drijven. Ook hier ligt dus een taak voor elk legionnaire en voor het legioen als geheel.

Strijd vóór de zuivering van uw omgeving en weiger elke medewerking (iécé medeplichtigheid) aan het handhaven van wantoestanden, welke ontstaan zijn door het toekennen van macht aan moreel laagstaande personen.

B.

Redactie-noot

Waar hier zo heerlijk op gekankerd wordt is een gevolg van teveel macht aan de overheid. Als de overheid alles aan zich trekt, hebben de ambtenaren alle macht. En dan moet alles van bovenaf ook worden geregeld en als er in het geheel van bepalingen ergens een vrije hand wordt gelaten, is het hek van de dam.

Als de overheid zich niet beschouwt als de instantie, die zo min mogelijk in het leven der onderdanen ingrijpt, maar als de groep, die alles moet regelen, dan wordt het zo, dat ambtenaren, die hun plicht vervullen, algemeen gehaat worden. Want soepelheid in ruime mate betracht, maakt alle bepalingen waardeloos.

Het niet betrachten van soepelheid leidt onherroepelijk tot onrecht. Ambtenarenstaat en recht zijn onverenigbaar.

D.

Nog eens „Pronkjuwelen“

Geachte ter Veen,
Je artikel in O.W. van 17 October 1952, „Sansculotten en Pronkjuwelen“ heb ik met belangstelling gelezen en ik kan niet anders zeggen, dan dat ik het met de strekking van je artikel eens ben. Maar toch heb je volgens mij de plank even misgeslagen.

Ik ontken in het geheel niet het belang van bataljons, brigade of divisie emblemen. In Indië hebben we dit, zoals je schreef, al ervaren; nooit ging er iemand uit zonder dit embleem, al of niet geleend, op zijn mouw te spelden. Het uitvoeren van deze emblemen in gespvorm is al een voldoende bewijs, dat er zeer grote waarde aan gehecht werd. Ook nu, na demobilisatie, heb ik bij verschillende sobats hun badge op de kamer aan de muur zien hangen.

De baret- en schouder-embelen, die thans bij het Nederlandse leger in gebruik zijn, zijn echter geen onderscheidingstekens, maar wapenonderscheidingstekens. Zij laat alleen maar zien of de drager ervan infanterist, artillerist, pontonnier enz. is. De enige uitzonderingen zijn, zover mij bekend, de Commandotroepen en het Van Heutzbataljon.

In Indië, in de tijd waar wij onze ervaringen hebben opgedaan, ging het er niet om, of je als infanterist of als administrateur bij een onderdeel zat, nee, je liet zien door je mouwembleem, dat je bij het Zeeuwse bataljon, de T-brigade of de 7 December Divisie behoorde. Dit laatste was essentieel en daarom kon er ook sprake zijn van een bataljons-, brigade- of divisie-eer.

Spontane Reacties

Makkers, wat je al niet voor spontane reacties kunt krijgen. Nauwelijks hebben de Amsterdamse legionnaires W. B. in de bus, of... daar gaat de telefoon op mijn bureau. Of het in mijn hoofd was geslagen? „Nee“. Bom, hoorn neer. Weer stond het ding roodgloeiend. „Hier is de adjunct van het bestuur dat niet bestaat, in jouw brein“. Maar..... toen ik thuis kwam..... vreselijk..... daar was ook al de nodige keren gebeld. Immers..... was het de bedoeling of niet? Ik voelde mij groeien. Amsterdam is niet dood, zij leeft. En..... daar ben ik blij om. We mogen nu wel chauvinistisch lijken, maar..... kijken niet de meeste landelijke organisaties naar het werk van de hoofdstad? En..... dat is hun goed recht. In Amsterdam woont 10% van onze bevolking, dus... kunnen daar ook de meeste legionnaires wonen. Er wordt daarom in verscheidene afdelingen hard gewerkt om leden te winnen. Ik hoop nu maar dat ook zij, die niet van hun verontwaardiging blijk hebben gegeven, werken. Als dat zo is, dan is de opzet van mij geslaagd.

Intussen..... dank aan de schrijvers, bellers en aanlopers voor hun spontane reacties.

Ger de Vries

Delft, 23 October 1952.

En dan heeft inderdaad een embleem de waarde die jij er aan hecht.

Vergelijken wij de uitmonstering van het uniform van de soldaat in 1946 en die van 1952, dan blijkt dat we er niet op vooruit zijn gegaan.

1946 *Lid van de Koninklijke Landmacht*: Mouwleeuw. Leeuw met oranje achtergrond op de baret.

Onderdeel: Naambandje, waaruit duidelijk bleek wat dit voor een onderdeel was (Wie twijfelt aan de betekenis van 8 R.I., 6 R.V.A., A.A.T. enz.). Dit is in Indië uitgebreid met mouwbadges, die meestal wezen op een groter verband, zoals brigade of divisie.

Wapen: Smal streepje op iedere mouw (rood = infanterie, rood-blauw = artillerie, enz.). 1952 *Lid van de Koninklijke Landmacht*: Alleen nog de mouwleeuw.

Onderdeel: Naambandje met een naam van „historische“ oorsprong zoals Oranje Gelderland, Prins Maurits enz.

Wapen: Schouder en baretbadges.

Uit niets blijkt verder tot welke brigade, divisie e.d. de soldaat behoort.

Het belangrijkste, het Nederlands soldaat zijn is minder duidelijk geworden, het minst belangrijke, het wapen waarbij men dient, wordt met twee soorten emblemen getoond. De kosten, verbonden aan de aanschaf van deze emblemen zijn zeer gering in verhouding met de andere kosten van ons leger, maar of ze hun rente zullen opbrengen, ik betwijfel het.

A. W. Sissingh
Tweemolentjeslaan 30
Dordrecht

Rectificatie

Door een misverstand zijn de adressen van de Redactie-commissie in het nummer van 31 October onjuist vermeld. Tot uw genoegen kunnen we mededelen, dat alleen de redactie-commissie hiervan veel last heeft gehad. Onafhankelijk van het bovenstaande komt het toch wenselijk voor het volgende te publiceren:

Het secretariaat van de Re-Co. O.W. is gevestigd *Smedenstraat 47, Deventer*. Hier gaat dus alle correspondentie voor O.W. naar toe. De penningmeester van de Re-Co. is te Apeldoorn, giro nummer 9541. Naar deze penningmeester behoren alleen bedragen te worden gegireerd voor kleine familie-advertenties e.d., voor sluitzegels, voor de Korea-actie en voor verdere bestemmingen, indien dit in O.W. wordt medegedeeld.

Alle Legioens-correspondentie gaat naar de secr. H. B. van het Legioen, Schelpenkade 31, Leiden of Postbus 172 Leiden, ook betreffende lidmaatschap Legioen en ab. O.W. Het gironummer van het H.B. van het Legioen is 581684 te Leiden. Hiernaar behoren alle lidmaatschapsgelden te worden opgezonden en voor zover niet anders vermeld, ook alle overige bijdragen.



Djokja

achter de horizon!

door Henk van Maurik

Met Henk van Maurik terug naar Indonesië

Welke legionnaire, die in de afgelopen jaren dienst onder de tropenzone heeft gedaan, denkt niet vaak met weemoed aan die episode van zijn leven terug? Het is een episode, waarin vreugde en leed evenkniejes zijn geweest. Vreugde door de bekoring van het land met al zijn schoonheid en bijkans ondefiniceerbare sfeer, temidden waarvan het soldatenleven in zijn volle proporties werd uitgeleefd. Vreugde ook door de kameraadschap, die men er beter dan onder welke andere omstandigheden ook, heeft leren kennen en waarderen en die voor velen een niet te onderschatten steun is geweest bij het volbrengen van de op de schouders gelegde taak.

Leed werd gevoeld door de vele teleurstellingen, die, veroorzaakt door voor de militair onbegrijpelijke, politieke manoeuvres, een domper op elk behaald succes zetten. Leed en bezinning vooral ook door het verlies van makkers, uit de gelederen weggerukt door ziekte of vijandelijke daden.

In gedachten beleven we zo graag — en daarom vele malen — nogmaals het plezier en de angst, die we als „jongens van Jan” onder de klapperbomen hebben gekend.

De roezemoezige passars met de stank van trassi, uien en zoute droge vis; de warong van de onbewogen, nijvere Chinees met zijn limon-ès, teng-teng en telor mata-sapi, welke lekkernijen zo'n menige soldatenduit in de beurs van deze uitgekookte handelaren hebben doen verdwijnen; het gesjacher met sigaretten (en soms ook wel wat anders) in de schoudertas langs de opkopers op Pasar Baroe of andere eldorado's van geheimzinnigheid in het Aziatische handelsleven; de vermoeiende patrouilles en wachten langs demarcatielijnen, die slechts één kant ken-

den; de begeestering van de acties, die langs djumpollende en vaak in desolate toestand verkerende bevolking leidden; de opwindende races in brencarriers, scoutcars en volgepropte trucks om vermoeid, bestoft en bezweet, met de klep van de pelopperpet in de nek en een zakdoek om de hals, een brug of onderneming van ondergang te redden; het fluiten van de vijandelijke kogels en zo nu en dan de deprimerende gevolgen hiervan...

Ziehier een greep uit de vele, vele facetten, die de onvergetelijke Indië-tijd hebben gevormd. Een tijd, waaraan we zo graag terugdenken (op de enkeling, die van het land „kots” na), een tijd, die zo graag nogmaals beleefd wordt.

Welnu, het is de grote verdienste van de schrijver-journalist Henk van Maurik, dat hij met zijn boek getiteld „Djokja achter de horizon” erin slaagt, die Indië-tijd in realistische vormen in zijn lezers geest op te roepen.

In 1945 vertrok van Maurik als oorlogsvrijwilliger naar Engeland, van waaruit hij de aandacht op zich vestigde met de correspondenties, die hij voor „De Linie” schreef. In 1946 verbleef hij enige tijd in Ierland en hanteerde hier zijn vlotte en toch eenvoudige pen voor de Gelderlander-Pers, de Limburgia-Pers en het Eindhovens Dagblad (voor een O.V.W.-er niet slecht gefikst, zouden we zo zeggen). Begin 1947 stak Van Maurik de grote plas over om het thuisfront te heet van de naald allerlei wetenswaardigheden over „de jongens van overzee” te gaan vertellen.

Wij herinneren ons die wilde, smoorhete, maar toch ook zo mooie dag, waarop we kort achter de spits van de V-Brigade Cheribon binnen kwamen. We moesten even bij de staf zijn — we waren ook op nieuws uit — en daar voor het stafkwartier dat in de re-

sidentiekantoren tijdelijk zijn tenten had opgeslagen, troffen we, zittende op de treeplank van een driekwarttonner, gekleed als soldaat-sadja in een camouflage-overall en ratelend op zijn schrijfmachientje, Henk van Maurik. De ervaringen van die derde dag der eerste politionele actie verschenen daar, temidden van de actievoerders op papier. De eerste en de tweede dag waren al „verslagen”, want vanaf het moment, dat de troep na het voorlezen van de dagorder van wijlen generaal Spoor („Gij rukt niet op om dit land de oorlog te brengen.....” etc.) in de nacht van Zondag 20 Juli op Maandag 21 Juli 1947, in beweging was gekomen, was Henk van Maurik „erbij” geweest om de tocht langs de Grote Postweg en de schermutselingen in het zij-terrein mee te beleven, teneinde het thuisfront op zijn beurt te laten meeleven.

En zo heeft Van Maurik de gehele eerste politionele actie, die zo abrupt met Djokja aan de horizon onder het bereik van onze troepen, verslagen.

Maar de auteur heeft nog veel meer gedaan dan deze actie in zijn boek vast te leggen. Hij schrijft over alle gebiedsdelen, waar maar Nederlanders met een pelopperpet wa-

ren en ook waar zij niet waren; hij schrijft ook over een afgelegen missiepost op Celebes, over de zeden en gewoonten van de heterogene bevolking, over Arabieren, Indiërs en Chinezen, over verpleegsters, vrouwenkampen en al wat dies meer zij. En daarom heeft „Djokja achter de horizon” niet alleen waarde voor de legionnaire, die eens alles opnieuw wil beleven, maar ook voor hen, die de vreemde sfeer van de Archipel na de oorlog niet van naderbij hebben leren kennen. In de nuchtere, onbevooroordeelde verhalen van de schrijver, kan elke liefhebber van realistische lectuur zich verdiepen en zich laten meeslepen. Na de verschijnen van Van Maurik's boek is Djokja enige tijd van achter de horizon opgedoken, maar thans is het reeds weer in bepaalde zin achter de kim verdwenen; net als in die dagen van vóór de tweede politionele actie. Met zijn boek laat Henk van Maurik zijn lezer ook thans nog die wonderlijke, geheimzinnige en toch ook zo bekoorlijke sfeer van Indonesië van vroeger en nu aanvoelen.

Een uitermate boeiend boek met een voorwoord van thans wijlen generaal S. Spoor, dat wij ten zeerste in een ieders aandacht aanbevelen.

v. D.

INDISCH SINTERKLAASLIEDJE

Wijze: Zie ginds komt de stoomboot

1

Zie ginds komt de kapal (1)
Uit Spanje hij al
Hij bawah (2) Sint Niklaas
die stap aan de wal
Hij zegt is ter koeda (3)
Sado (4) is terniet
Hij djalan sendiri (5)
Alleen met z'n Piet.

2

Z'n knechtje kertawa (6)
en kasih tabéh
Jang nakal (7) krijgt poekoel (8)
Jang manis (9), kwé kwé (10)
Ach koede (11) Sint Niklaas
heb toch kasian (12)
en seg tegen Pieter
een beetje plan plan (13)

3

Siti (14) wat maloe (15)
Amed (16) wat nakal (17)
Saja harap (18) Sint Niklaas
niet marah (19) zijn zal
Dan is hij senangja (20)
van groot en van klein
Dan zal hij selamanja (21)
De Kindervriend zijn.



Vrij vertaald:

1. kapal — boot; 2. bawah — brengen;
3. koeda — paard; 4. sado — 3-wielig
voertuig; 5. djalan sendiri — alleen
lopen; 6. kertawa — lachen; 7. kasih
tabéh — toeroepen; 8. jang nakal —
die stout is; 9. poekoel — slaag... 10.
jang manis — die zoet is; 11. kwé kwé
— koek; 12. koede — goede; 13. ka-
sian — medelijden; 14. plan plan —
kalm aan; 15. Siti — Maleise meisjes-
naam; 16. Maloe verlegen; 17. Amed —
Maleise jongensnaam; 18. nakal —
stout; 19. saja harap — ik hoop; 20.
marah — boos; 21. senangja — te-
yreden; 22. selamanja — altijd

bij het éénjarig bestaan

Begin Juni j.l. werd, telefonisch, de Redactie-Commissie voor „Oud-Wapenbroeders” opgericht. Zij bestond toen uit de heren H. Bartels, H. J. Bouman, G. H. M. Reynen, A. L. Schilling en Dr. A. J. Verbrugh.

Op de beide eerste vergaderingen te Apeldoorn waren aanwezig de leden Bouman en Reynen. Op de derde vergadering, te Amersfoort gehouden vanwege de betere verbindingen met het Westen, waren ook dezelfde twee leden aanwezig.

Daar de reden van de afwezigheid van de heren Schilling en Bartels onbekend was (later bleek, dat het lid B. ziek was), schreven de heren Bouman en Reynen aan het H.B., dat zij op deze wijze geen enkele functie in het Legioen wensten te vervullen.

Op de vierde vergadering te Amersfoort, die zeer emotioneel was, waren aanwezig de heren Dames, Matthijssen, Schilling, Dr. Verbrugh en Reynen. De heren Bouman en Bartels zonden tijdig bericht van verhindering aan het Secretariaat der Redactie.

Gevolg hiervan was, dat te Den Haag een vergadering werd belegd tussen H.B. en Re.-Co. onder het voorzitterschap van de adviseur van het Legioen, de Luitenant-Generaal W. J. K. Baay.

Voor zover de Redactie-Commissie betreft, werden op deze vergadering verschillende beslissingen genomen, waarvan de voornaamste waren:

1. De Redactie-Commissie zal een eigen Secretariaat krijgen, dat gevestigd zal zijn Deventer, Smedenstraat 47. Als secretarispenningsmeester zal optreden de heer Reynen. De Heer Bouman zal voorzitter der Re.-Co. zijn, de heer Schilling zal als hoofd-redacteur, tevens lid H.B., in de commissie zitting nemen. Als technisch adviseur zal optreden de heer M. L. Wolters.

2. de Redactie-Commissie beslist bij meerderheid van stemmen over de inhoud van O.W. Bij staking van stemmen beslist het H.B.

3. Het H.B. blijft dus verantwoordelijk voor de inhoud van O.W. en de Re.-Co. is dus aan het H.B. verantwoording schuldig.

4. Artikelen van politieke aard zullen steeds door het H.B. worden beoordeeld en artikelen, afkomstig van het H.B., zullen steeds zo spoedig mogelijk onverkort worden gepubliceerd.

5. De Re.-Co. zal er naar streven steeds artikelen in voorraad te hebben en O.W. zal steeds op tijd moeten verschijnen.

6. De Re.-Co. zal van het H.B. een werkreglement ontvangen.

Als gevolg van deze beslissingen werd de eerstvolgende vergadering gehouden ten hui-

ze van de voorzitter. Alhier waren aanwezig de heren Bouman, Reynen en Wolters. De heer Schilling was zonder kennisgeving afwezig.

Daar de drie aanwezige leden eenstemmig waren over de inhoud van het volgende nummer O.W., kon de stem van het vierde lid geen verandering meer aanbrengen en werd de copie aan de drukkerij afgegeven. Tevens werd bericht gezonden aan de heer Schilling en aan het H.B.

Korte tijd later ontving de Re.-Co. bericht, dat de heer Schilling (die op de H.B.-vergadering aanwezig was, toen de beslissingen werden genomen) zich met deze werkwijze niet kon verenigen en derhalve bedankte als hoofd-redacteur.

In zijn plaats werd door het H.B. tijdelijk aangewezen de heer G. W. T. Dames, lid van het H.B.

Intussen had de — geheel buiten de redactie omgaande — verandering van drukker plaats gevonden, waardoor één nummer van O.W. niet kon verschijnen.

Door het uitvallen van de heer Schilling zag de Re.-Co. zich genoodzaakt O.W. met minder pagina's te doen verschijnen.

Met goedvinden van het H.B. werd de heer W. Carmiggelt ingeschakeld als foto-redacteur. De Re.-Co. vergaderde steeds op Maandag veertien dagen voor het verschijnen van een O.W.-nummer en soms ook nog wel één week voor het verschijnen.

De werkzaamheden van de secretarispenningsmeester bleken zich dermate uit te breiden, dat besloten werd de heer Reynen iets te ontlasten en het penningmeesterschap aan de voorzitter op te dragen. Dit geschiedde op 29 September j.l.

Inmiddels was door de Re.-Co. reeds meerdere malen bij het H.B. aangedrongen op het vaststellen van het reglement Re.-Co. Ook al door het overbelast zijn van het H.B. met allerlei werkzaamheden, werd door de Re.-Co. zelf een ontwerp reglement opgesteld, dat op de H.B.-vergadering van 1 November (heden) zal worden behandeld, gewijzigd en aangenomen.

Dit laatste werd toegezegd op een bespreking met het H.B. op 23 October j.l. Op deze bespreking werd ook onder meer nog bepaald:

1. De Re.-Co. krijgt de beschikking over een vast maandelijks bedrag, teneinde inzenders van artikelen en medewerkers-journalisten desgewenst te kunnen honoreren;

2. de financiële bescheiden van de Re.-Co. zullen maandelijks aan het H.B. worden gezonden ter controle;

3. de actie „sluitzegels” en „Korea” werden goedgekeurd en de uitwerking ervan geheel aan de Re.-Co. overgelaten;

Naschrift

Door het uitvallen van bovenstaand artikel uit het nummer van 14 Nov., wegens plaatsgebrek kan thans een nadere mededeling volgen omtrent de redactie van O.W.

Het nummer van 28 Nov. zal het laatste zijn, dat door de redactie-commissie in haar huidige samenstelling zal worden verzorgd.

De redactie-commissie heeft zowel critiek als bijval ondervonden, zoals bij een zo groot ledental als het V.L.N. niet anders te verwachten was. Niemand zal er wel ooit in kunnen slagen het iedereen naar de zin te maken. Zowel de critiek als de bijval zijn bewijzen, dat er leven in het Legioen zit. Men gaf daardoor blijk van belangstelling. En deze belangstelling kwam uit alle delen van het land.

Te beginnen met het eerste December-nummer is het H.B. er in geslaagd de medewerking te verkrijgen van een gesalarieerd hoofdredacteur (de heer Korthuys, eertijds van de Marvo in het Verre Oosten), die zal worden bijgestaan door twee, eveneens gesalarieerde, redacteurs (namen nog niet definitief bekend). Deze regeling is slechts voorlopig en geldt voor de duur van drie maanden. Er zijn grondslagen gelegd en regelingen getroffen, die een nauwe samenwerking tussen de redacteurs en de redactie-commissie waarborgen.

De redactie-commissie, zowel als de nieuwe hoofdredacteur, hebben dan ook gegronde hoop, dat deze nieuwe constellatie aan het orgaan ten goede zal komen.

B.

4. de heer Dames is de contactman tussen H.B. en Re-Co. en zal de Re-Co. van de besprekingen in het H.B. op de hoogte houden. Niettegenstaande dit contact zal meer contact met het H.B. verkregen moeten worden.

5. De nieuwe jaargang van O.W. zal beginnen met het eerste nummer, dat in 1953 verschijnt.

Tevens werd er nogmaals de nadruk op gelegd, dat O.W. zo spoedig mogelijk weer met 32 blz. moet verschijnen, en dat de te verwerven advertenties niet tot vermindering van de tekst mogen leiden.

Er zijn thans vier nummers van 24 pagina's

verschenen en vanaf het „jaarnummer” verschijnt O.W. weer met 32 pagina's.

Er is besloten, dat de Re-Co. zal vergaderen op iedere Vrijdag, ter bespreking van het nummer, dat veertien dagen later zal verschijnen en een laatste bespreking voor het nummer dat over een week zal verschijnen. Voor de naaste toekomst durft Re-Co. niets anders te beloven, dan dat zij haar uiterste best zal blijven doen om O.W. zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Zij hoopt O.W. van nu af aan met 32 pagina's te laten verschijnen; zij hoopt het op tijd verschijnen te kunnen volhouden; zij hoopt, dat het aantal goede medewerkers zal toenemen. Kortom de Redactie-Commissie hoopt van harte, dat zij alle legionnaires zal kunnen tevreden stellen.

Tot slot volgt hier een overzicht van ontvangsten en uitgaven gedurende het gehele bestaan van de Re-Co., tot en met 31 October j.l.

ONTVANGSTEN:

Van H.B.	f 1097.79
Advertenties (fam.-ber.)	„ 6.90
Sluitzegels	„ 15.50
Actie Korea	„ 65.05
Gedenkboek 1-15-R.I.	„ 20.—
Abusievelijk ontv. abbon. O.W.	„ 2.50
	f 1210.74

UITGAVEN

Kantoor ben.	f 220.72
Foto's	„ 239.50
Decl. leden	„ 267.13
Porto secr.	„ 195.06
Telef. secr.	„ 133.36
Gedenkboek 1-15-R.I.	„ 20.—
Overboeking ab. O.W. naar H.B.	„ 2.50
Saldo giro	„ 129.47
	f 1210.74

Noot: Nog enige advertentie-bedragen te ontvangen.

Het bedrag „sluitzegels” is het betaalde bedrag. Er zijn in totaal ongeveer 5000 vel besteld. Verzending geschiedt na gereedkomen en ná betaling (zie elders in dit nummer).

De Voorz.-Penningm.

H. J. Bouman.

Effe in de hande spuge!

Korea actie, 3e verantwoording.

Totaal 2e verantwoording	f 65.05
M.K. te S.	f 1.—
Afd. Nijmegen V.L.N.	f 28.—
W.J.B. te Z.	f 6.—
H.U. te B.	f 2.50
Afd. Terborg V.L.N.	f 3.—
H.V. te K.	f 1.—
W.A.d.L. te N.	f 1.—
F.N.T. te A.	f 5.—
Totaal t/m 18 Nov.	f 112.55

Er is reeds voor een waarde van f 64.18 aan gramafonplaten aan het verlofcentrum te Tokio van de Korea-vrijwilligers door het Secretariaat der Redactie verzonden. Zoals U ziet, zijn de eerste afdelingen ook over de brug gekomen!

Naar wij vernamen zijn er giften op andere gironummers gestort. Indien dit juist is volgt daarvan nog verantwoording.

Nederlands Toekomst

en wat dat met Nieuw-Guinea uitstaande heeft

Een zeer ernstig betoog, gehouden voor het
NEDERLANDSE VETERANEN LEGIOEN door
Ir J. H. Schijfsma

1. *De idealen van het Legioen* zijn die van ware Nederlanders. Nationaal bewustzijn en zelfrespect. Zedelijke verantwoordelijkheid voor ons zelve en ook voor anderen en voor andere volkeren. Kering van slapheid en karakterloosheid. Opzoeken van de punten waarover allen (en zo niet allen dan toch de zéér velen!) het eens kunnen zijn en waarin aller krachten zijn te coördineren. Opzoeken wat verbindt en dit ons doen helpen weer ferme Nederlanders te zijn.

2. *Onze tot offer bereide instelling.* Velen menen echter dat 't thans onze taak is om juist vóór te gaan in 't prijs geven van wat maar mogelijk is van ons Nederlanderschap, om vóór te gaan in het offer van het nationale, eigen nationaliteit prijs te geven voor 't supernationale, nieuwe eenheid die nog niet in ons bewustzijn leeft, die een maaksel is slechts van logica; en daarin aan alle anderen ten voorbeeld te zijn, aan hen het voorbeeld te stellen met opoffering van ons zelve.

Wij hebben in 't verleden een zeer groot, een te groot, een ook onnodig want voorbarig verlies geleden door al te gewillig op te gaan tot een overeenkomstig offer: dat van Indonesië. Op ideële, maar ondoordachte wijze is dat prijs gegeven, niet op een wijze die tot voordeel zou hebben gestrekt zelfs niet van het land waar het daarginds om ging. Wij zijn daarin slachtoffers geworden van een ontijdige en onbekookte idealiteit die, omdat niemand er dank-je voor heeft gezegd, veel van Jan Salie-achtigheid over zich had en in ieder geval niet met beide benen op de politieke grond deed blijven.

Er schijnt nu wel ook verder in ons volk een bereidheid tot offeren te zijn ontstaan van de eigen natie die een hoogst gevaarlijke sfeer veroorzaakt. Wij schijnen met overtuiging aangegrepen door invloeden die onder werking van de oorlog in Amerika en Engeland zijn ontstaan, welke landen zelf echter wel voorzichtig zijn wanneer puntje bij paaltje komt. 't Zelfde wat wij zien aan reacties t.a.v. Straatsburg, het Europese leger en de superstaat „Europa”, zien wij t.a.v. *Nieuw-Guinea, onze laatste kans!*, vreemd genoeg echter niet of niet genoeg t.a.v. Suriname en de Antillen.

Schijnen velen dus te menen dat ons land vóór moet gaan in 't offer van zichzelf, in de (ijdele) hoop, dat anderen dan dit voorbeeld wel zullen volgen, velen ook verzetten zich daartegen, hebben zich verzet en zullen zich blijven verzetten. Zij zijn van mening dat 't niet bij uitstek Nederland behoort te wezen dat zich aangewezen behoeft te voelen tot

een herhaling van het Indonesische martelaarschap! Zich tot voorbeeld te willen stellen voor anderen door het „kleine Nederland” lijkt hun aanmatiging en zo ooit dan lijkt 't hun nu aangewezen om af te wachten wat anderen doen en zich intussen op constructieve wijze toe te leggen. Tot deze behoort het Legioen.

Het gevolg heeft echter moeten zijn: gespletenheid in de lande.

3. *Onze geestelijke gemeenschap.* Wij hebben echter te zoeken niet hetgeen splitst maar hetgeen samenbindt en dus in de eerste instantie de andersdenkenden te overtuigen en tot ons constructieve standpunt over te halen om af te komen van het hunne, nadat ze daarvan het destructieve hebben leren beseffen. Destructief n.l. voor Nederland en Oranje, destructief n.l. voor de staatkundige, maatschappelijke en geestelijke eenheid die wij (nu nog steeds!) vormen. Wij moeten ons dus bezinnen op Verleden en Heden van die eenheid om in te zien hoe alles gekomen is tot wat het is geworden, om de Toekomst voor die eenheid recht te kunnen leggen. Te veel wordt steeds vergeten, dat een volk, dat een Natie, een geestelijke zaak is die zich over de individuen door welke ze gevormd wordt heen, voortzet naar een Toekomst voor welke zij verantwoordelijk zijn. U leest dit zo duidelijk in 't Oude Testament waar Jahwe zijn Verbond maakt met de Joden: niet alleen maar met hen die nu leven, maar ook met allen die nog niet geboren zijn en later zullen komen.

4. *Grondslag onzer cultuur brengt dreiging van ondergang mee.* De mens die ziet dat dit zijn leven zinloos is geworden, komt tot zelfmoord. Voor de natie moet hetzelfde gelden. Ik wil U 2 uitspraken voorhouden die elkaar aanvullen en richting geven aan het denken over deze dingen die het alledaagse te buiten gaan maar toch te beseffen zijn. Daar is eerst het woord van onze *Koningin-Prinses-Wilhelmina*, een van haar schoonste: „Een volk dat leeft, bouwt aan zijn toekomst”. Zij staan meen ik gebeiteld in de Afsluitdijk van de Zuiderzee. Het volk dat niet langer aan zijn toekomst bouwt, dat zijn toekomst afbreekt (zoals *Emigratie* in feite doet) en zijn toekomst van anderen laat afhangen, stelt echter geen prijs meer op zijn bestaan en gaat ten onder. De geschiedschrijver-filosof Renan vult dit diepzinnig aan wanneer hij als het wezen van democratie, van volkssoevereiniteit dus, stelt dat het vereist dagelijks hernieuwd volksbesluit. Blijven de karaktervolle besluiten tot zelfbepaling, tot zelf-uitdrukking echter uit, dan gaat de natie ten gronde. Beide uitspraken steunen

elkaar en vullen elkaar tot volledigheid aan. Nu is blijkbaar zelf-bepaling, is zelf-uitdrukking, is uitdrukking te geven aan eigen wezen en bewustzijn de zin van het leven, van dat van de enkeling individueel, van dat van 't leven der natie in dieper geestelijke zin: *de wil van God*.

Geen nationale zelf-uitdrukking is echter mogelijk zonder voortzetting van het leven zelf, zonder de voortgang der mensengeslachten, zonder voortplanting dus. Aan onze nationale cultuur ligt derhalve ten grondslag de eerbied voor het zich voortzettende leven: een waarheid waarnaar de wereld intussen nog niet heeft geleerd te handelen! Echter is dit zich voortzetten van het mensleven tevens oorzaak van de ondergang. Strikt logisch doorgedacht voert 't immers tot *overbevolking* van de aardbol en zo tot de ondergang van de cultuur, waarvan zij juist de grondslag is.

Dit *eind door overbevolking*, deze cultuurbedreiging door overbevolking komt voor sommige volkeren eerder, voor andere wellicht pas veel later of nooit, zulks als in zoverre verblijdend gevolg van bijzondere omstandigheden. Zij *schijnt voor ons volk nabij* en moet wel een hevige beroering verwekken. Deze strijd is de consequentie van de cultuur zelf die is gebaseerd op eerbied voor 't leven, is er een van „to be or not to be”. De tegenstrijdigheid schreeuwt om oplossing. Zij is het probleem bij uitstek van het Nederlandse volk thans.

5. *Sociaal vraagstuk is vraagstuk van ruimtegebrek*. De meeste narigheden immers in de samenleving waarop nu zoveel critiek wordt geuit, zijn in wezen en aan de basis gevolg van de bevolkingsnood. Zo bijv. wat men hoort noemen het „in de watten leggen”, de verzorging „van de wieg tot het graf”, die alle persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef dreigt onnodig te maken en daaraan dus een einde maakt. Het „dirigisme” en de „staatsalmachtigheid”, de bevoogding van de eigendom die wij op depropriering zien uitloopen, al deze dingen komen in de grond van zaken voort uit het gedrang om te leven en het eigen deel te kunnen halen van te velen op een te klein gebied. Te kleine, niet meer relatieve ontplooiingsmogelijkheid van het particulier initiatief. Daaraan behoeft men immers in landen die de ruimte hebben: in Canada en Amerika en Australië en Nieuw-Zeeland voorlopig nog in 't geheel niet toe te komen. Het sociale vraagstuk is in eerste instantie een vraagstuk van bevolkingsverdichting en daaruit volgende arbeids- en verdelingsmoelijkheden, ook al wordt vanuit de kringen van de arbeiders niet bij voorkeur deze kant van de zaak duidelijk in 't licht gesteld!

6. *Beroep op buitenland doelloos*. Is daarmee de diagnose gesteld, dan moet goed worden ingezien dat al die maatregelen, welke niet uit de diagnose voortvloeien, ofschoon zij mogelijk wel voor bepaalde groepen verlichting brengen of uitkomst vormen voor door deze groepen lang gekoes-

terde wensen, het euvel zelf waar 't voor ons gezamenlijk om gaat, niet helpen bestrijden: ja, dat zij dikwijls beletselen gaan vormen voor de grote oplossing waarom 't te doen is. Het meest typische voorbeeld wat dit betreft, dat ik ken, is de bestrijding der werkloosheid. De Sociaal Democraten zijn nu tot het (ongetwijfeld voor veel omstandigheden juiste) inzicht gekomen, dat dit in wezen is een internationale aangelegenheid. Werkloosheid is meest gevolg van internationale crisis en zal niet behoeven te ontstaan wanneer de afname der producten van onze industrie door 't buitenland kan worden gegarandeerd. Dat men om hierop te vertrouwen het buitenland eerst zijn vrijheid van handelen zou moeten ontnemen en dat men zichzelf zo in een dwangpositie brengt van afhankelijkheid van landen, die nog niet zo overbevolkt zijn als wijzelf, wordt licht geteld. Hier blijkt dan de grondslag bloot te komen van onze bereidheid tot opheffing van de eigen soevereiniteit daar waar wij de vrome hoop koesteren dat dan ook de anderen tot dezelfde tegemoetkoming zullen overgaan. Welke daar echter geen aanleiding toe hebben.

Indien de werkloosheid echter voor ons een internationale zaak is, dan is ze dat voor een groot deel pas onlangs geworden. Dit wordt geïllustreerd door de recente werkloosheid in de Twentse textiel die vroeger voor 65% afzette naar Indonesië en zich voor de resterende 35% gemakkelijk in het buitenland en in 't binnenland kon indekken, maar na 't verliezen van Indië er heel anders kwam voor te staan. Het is helaas met Nederland zó, dat het door de oude koloniale politiek zó zeer dicht bevolkt is geraakt en zich, nu 't met de koloniale politiek gedaan is, plotseling op het buitenland wil gaan beroepen, dat echter voor dit beroep nog bij lange na niet gereed is!

Oplossing van 't overbevolkingsprobleem door emigratie en industrialisatie alleen blijkt meer en meer onvoldoende, om niet te zeggen hopeloos. Emigratie alleen stoot voortdurend het hoofd en moet dit meer en meer gaan doen naar gelang de vreemde landen zelf vol raken of daarvoor beducht worden en eisen gaan stellen. Industrialisatie alleen eist buitenlandse afzet zowel als voorziening met grondstoffen van daar. Voor beide is echter nodig een centrum van afzet en inkoop waar we 't zelf voor 't zeggen hebben.

7. *Oplossing door ruimte-schepping*. Is eenmaal ingezien dat de moeilijkheden ontstaan door te grote dichtheid van bevolking in betrekking tot de mogelijkheden van het land, dan moet de oplossing die nodig is niet gebaseerd zijn op aanvaarden maar op bestrijden daarvan, voor nu en in de toekomst, met zekerheid en onverwijld.

Wij Nederlanders, als t dichtst bevolkt land met max. accres, hebben nu blijkbaar de puzzel 't eerst op te lossen en daardoor meteen als eerste geval ten voorbeeld voor allen later. Wij moeten echter goed inzien dat ons

geval zeker niet 't algemene geval meteen is en dat men ons daarbuiten stellig niet helpen zal omdat er voor de anderen ook wellicht eens het noodgeval der overbevolking zich zal voordoen. Daar zal men zich daarbuiten niets van aantrekken.

Wij moeten ook zeker niet adviseren zoals die directeur van de waterleiding om, ofschoon er nog goede hoewel moeilijk te bereiken bronnen waren te vinden voor de watervoorziening van zijn stad, toch maar rivierwater te gaan reinigen, omdat men naar gelang de wereld dichter bevolkt raakt, toch telkens meer op vies oppervlakte-water zal zijn aangewezen.

Neen, wij zullen voor deze moeilijkheden de oplossing moeten kiezen die direct voor de hand ligt hoewel zij moeilijk is te realiseren en gebrek aan ruimte moeten oplossen door nieuwe ruimte te scheppen.

Deze oplossing is door de historie voor ons bewaard, door die historie van 't gebeuren waardoor God tot de mensen spreekt. Wat voor ons dit historisch gegeven is? Dat wij steeds gebiedsuitbreiding hebben prijs gegeven, omdat en zo lang onze bevolking zich door eigen energie en genie in 't eigen land grond voldoende kon verwerven, dat wij de Schermer en de Rijk en de Haarlemmermeer en nu de Zuiderzeepolders hebben genomen zolang zij voldoende waren en Nieuw-Amsterdam, Zuid-Afrika, Guyana, veel streken van Indonesië, Nieuw-Zeeland hebben gegeven, omdat wij niet wisten dat 't water tot de mond zou stijgen later, en dat wij nu nog slechts Nieuw-Guinea over hebben voor onze uiterste nood als laatste mogelijkheid.

Nu kunnen wij onze overontwikkeldheid uitwisselen tegenover de drang naar ontwikkeling die daar bestaat. De nood hier correspondeert met een volkomen tegenovergestelde maar niet minder uitgesproken noodtoestand daar. Niet uitwisseling van ons volksbestaan is het wat plaats zal hebben wanneer wij de dorst tot openlegging van Nieuw-Guinea zullen leren verstaan, maar opvoering inderdaad en daartegenover van ons nationaal bewustzijn in 't aangezicht van een groot, een edel en nieuw doel dat een nieuwe toekomst opent voor beide landen. Nederland en Nieuw-Guinea vullen elkaar aan, zij passen in elkaars noden.

En tot hen die zo graag ten voorbeeld zijn aan anderen dit: in deze praktische oplossing van onze bevolkingsnood strekken wij immers opnieuw de wereld ten voorbeeld. Want blanken—kolonisatie in tropisch gebied heeft tot nu pas weinig voorbeelden gezien, en ééns komt hetzelfde probleem voor meerdere Europese volkeren.

Maar pas als die van een dan opnieuw krachtig nationaal levend volk zal dan later onze bijdrage aan internationalisatie waarde hebben, niet als de oplossing waarom verzocht wordt door een hulpbehoevend, overbevolkt land.

8. *Nieuw-Guinea laatste mogelijkheid.* Onze bevolkingsdichtheid en ons doorgaand accres zijn 't grootst van alle naties. Voorbeelden

voor oplossing zijn er bij anderen niet te vinden. De geschiedenis geeft trouwens nooit voorbeelden die zich lenen tot klakkeloos navolgen. Wij hebben tot zo ver steeds onzelf geholpen, 't wordt echter nu al moeilijker! Wij zijn 't toelaatbare maximum van mogelijke bevolkingsdichtheid voor onze omstandigheden aan 't naderen. Misschien zijn wij dat maximum al te boven, wie zal 't zeggen? In elk geval lopen onze mensen 't land uit, bij tienduizenden, niettegenstaande alle elende daaraan verbonden.

Ik zie dit alles als de reële grondslag van onze aarzeling, van onze gespletenheid, van wat veelal slapheid en karakterloosheid lijkt. De natie ziet haar dagelijks-te-hernieuwen Volksbesluit niet langer voor zich. Zij aarzelt of „dagelijkse vernieuwing” onder de omstandigheden nog mogelijk is. Zij moet weer leren ja-zeggen tegen zichzelf.

Heeft ons Volk een taak? Heeft 't er één gehad? 't Is ons in voorbijen tijden misschien te veel voor de wind gegaan om die taak als taak te zien!

Heeft ons volk een doelstelling, heeft het een doel? Heeft het een zin voor zijn bestaan? Wij zoeken deze overwegend helaas niet langer in ons zelf maar bij anderen.

Heeft dus ons bestaan nog zin? Wij moeten in de duidelijke eigen taak van te streven naar bevestiging van eigen toekomst de zin in ons volksbestaan weer gaan beseffen!

Wij moeten ons accres en misschien een surplus kwijt en wij moeten onze industrialisatie mogelijk maken. Ziedaar het doel, de weg naar de Toekomst die ons vrij zal maken.

De oplossing ligt buiten onze Nederlandse kring maar kan in nationale kring blijven. Wij moeten ze in eigen hand houden anders is er geen enkele vastigheid! In alle emigratie blijven wij afhankelijk en dus zwak, voor alle afzet van producten naar buiten geldt 't zelfde. Wij moeten dus export weer voor een zo groot mogelijk deel en zo vlug mogelijk vervangen door transport naar te ontwikkelen overzees gebied, dat is vroeger zo geweest! Wij moeten emigratie vervangen door transmigratie als nieuw element, beide niet ineens, dat kan niet, maar geleidelijk, progressief en bewust. 't Enige wat ons is gebleven is Nieuw-Guinea, de openlegging van dit land en de volksplanting in dit land is moeilijk, zij is echter noodzakelijk en mogelijk.

Voor ontwikkeling van dit doel dat een nieuwe taak zal geven en het ruggemerg dat wij nodig hebben zijn twee dingen noodzakelijk: het zijn: 1. Behoud zonder voorbehoud van de soevereiniteit en vastlegging daarvan thans.

2. Ontwikkeling en openlegging op de kortste termijnen, onmiddellijk daarna waarvoor dus alle voorbereidingen reeds nu moeten worden genomen. En dit niet als een „koloniaal aangelegenheidje” zoals dat vroeger met Indië is geweest, want de taak is een véél moeilijker en omvangrijker maar groots, maar als de voornaamste taak in het bewustzijn van ons volk

Bij deze ontwikkeling zijn dan richtlijnen nodig, die geheel afwijken van wat wij tot dusverre in Indonesië gewend zijn geweest, die daaraan veelal zelfs lijnrecht tegengesteld zijn. Want het doel is geheel anders en de omstandigheden hebben alleen klimatologisch wat van elkaar. Bovendien: wat daar wordt begonnen moet gericht zijn op het vermijden van wat wij hier en in Indonesië hebben leren kennen als fout.

9. *Wijze van openleggen en transmigreren.* De wijze van openleggen van het land en van het daar vestigen van volksplantingen van Nederlanders, die noodzakelijk zijn omdat arbeidskrachten daar ontbreken, zijn derhalve van het grootste belang. Gewerkt moet er worden cooperatief, met vermijden van uitbuiting van de arbeid, in zelfwerkzaamheid dus zonder gebruik van laagbetaalde arbeid van de inheemsen, hetgeen betekent het werken met Westerse middelen d.i. mechanisatie. De Europeanen zullen voor de hun vooralsnog vreemde omstandigheden der tropen een vooropleiding moeten ondergaan die gericht is o.m. op het voor nog primitieve landen noodzakelijke principe van maximum effect bij minimum middelen. Er zal daar geen kolonialisme mogen ontstaan in de zin van exploitatie. Geen apartheidsgedoe als in Zuid-Afrika (waar de omstandigheden ook geheel anders zijn) maar emancipatie. Er zal daar nu inderdaad gebouwd moeten worden aan Nieuw-Nederland in de tropen, er zal geen nieuw Nederlands-Indië mogen ontstaan. Derhalve geen rassenverschil maar gelijke kansen, rechten en plichten voor allen die 't land kunnen vooruithelpen. De

voertaal zal daar dan ook Nederlands moeten en kunnen zijn, en geen Maleis; zelfbestuur zal al dadelijk moeten worden ingesteld. Vestiging van de maatschappijen en van de mensen moet worden geeist zoals bij ware volksplanting in het land zelf, niet regering en handel in handen van lieden, die elders gevestigd zijn en maar tijdelijk voor geld en gewin aanwezig! Dat is 't ideaal, wij zijn er nog ver vanaf. De mogelijkheden voor de daartoe aan te bieden recreatie zijn talrijk en betrekkelijk eenvoudig te verwirkelijken aan de Anggi-meren, aan de Wisselmeren, aan het Hobbemameer, op de hoogten waar Mac Arthurs hoofdkwartier is gevestigd geweest.

10. *Sociale- en persoonlijke rechtvaardigheid.* De samenleving zal zijn te baseren op sociale- en persoonlijke rechtvaardigheid ongeacht ras, slechts geacht capaciteiten en burgerschap van het land. Er zal daar mogelijkheid moeten zijn voor leven en ontwikkeling overeenkomstig ieders aanleg, voor een vrije, gelukkige samenleving gebaseerd op persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef. Er zal zijn ook wisselwerking met Nederland in culturele- zowel als economische- en financiële zin, en wie weet, te zijner tijd opnieuw met Indië ook.

Ditis de weg, een van de weinige wegen die nog open staan, naar een weer waardiger en daardoor gelukkiger Nederlandse toekomst, waarin ook uitkomst zal zijn geboden voor Indische Nederlanders en steun aan Ambonnesen gerechtvaardigde verlangens door samenvoeging en behoud van al wat Nederlands denkt en voelt binnen het Rijk. Op de wijze als gedacht door Uw Legioen!

De Spoorwegen deelt ons mee:

De spoorwegen deelt mee, dat aan blinden en — sedert enige tijd — ook aan andere ernstig invaliden, die, naar het oordeel van de Geneeskundige der N.S. in verband met hun blijvende invaliditeit niet zonder geleide kunnen reizen, legitimatiebewijzen worden verstrekt. Op vertoon van dit bewijs wordt aan de geleider(ster) of geleidehond van een blinde onbeperkt vrij vervoer verleend voor de reizen die deze tezamen met de blinde over onze lijnen aflegt. Het vrij vervoer van een geleider wordt slechts verleend indien de blinde reist met gewone enkele reis- of retourkaarten en geldt voor dezelfde klasse als die, waarvoor het plaatsbewijs geldig is. Het vrij vervoer van een geleidehond wordt ook verleend indien de blinde reist met een abonnementskaart, doch slechts in de derde klasse.

Aan geleiders van andere invaliden dan blinden wordt eveneens op vertoon van een daartoe strekkend legitimatiebewijs vrij vervoer verleend uitsluitend, indien de invalide voorzien is van gewone enkele reis- of retourkaarten en voor ten hoogste 16 enkele reizen of 8 retourkaarten per jaar.

Ter verkrijging van een legitimatiebewijs dient een aan alle stations tegen betaling van f 0,50 verkrijgbaar zijnde aanvraagfor-

mulier te worden ingevuld. Na invulling van het voor de invalide bestemde gedeelte moet de invalide zich geneeskundig doen onderzoeken. Voor een blinde moet dit onderzoek door een oogarts geschieden. De arts vermeldt zijn bevinding van zijn onderzoek op het formulier en zendt dit onder bijvoeging van de pasfoto van de invalide aan de Geneeskundige der N.S., die tenslotte beoordeelt of betrokkene al dan niet voor de verstrekking van een legitimatiebewijs in aanmerking komt. De legitimatiebewijzen zijn geldig gedurende een kalenderjaar en moeten elk jaar opnieuw d.m.v. vorenvermeld aanvraagformulier worden aangevraagd. Wordt door onze geneeskundige beslist, dat met de oorspronkelijke medische verklaring meer dan een jaar kan worden volstaan, dan wordt dit aan de betrokkene medegedeeld, zodat deze voor het aanvragen van een volgend legitimatiebewijs kan volstaan met inzending van bedoeld aanvraagformulier aan onze dienst, nadat het voor de invalide bestemde gedeelte is ingevuld en ondertekend, onder bijvoeging van zijn pasfoto.

Hoogachtend,
Chef Afd. Perszaken.
J. F. E. M. Aghina

Benzine of Penicilline

★
Toelichting op het Verslag van de 2e Landelijke Vergadering

.....zij is het verhaal van de krachtige man, die een ernstige ziektecrisis moest doormaken en die crisis niet te boven dreigde te komen door een onjuiste behandeling, ondanks de morele, geestelijke en lichamelijke krachten, waarover hij beschikte en stellig nog beschikken kan. En wij, jij, U en ik en al die duizenden Indië-veteranen met ons, zouden de mouwen opstropen en „het” eens gaan fiksen.

.....echter ontbrak tot dusverre elk concreet plan, de concrete richtlijnen (misschien waren ze er wel, doch niet voor publicatie geschikt) een gemis, dat eveneens de propaganda van wijlen Mussolini kenmerkte.

.....een samenbundeling van gedesillusionneerde, uit hun geestelijk lood geslagen, cynische oudstrijders, die zoals destijds in Duitsland de „Stahlhelm” het Vaderland zou gaan redden.

.....een organisatie, die in haar Doelstellingen onder het hoofd „Is het Legioen Democratisch” onder meer zegt: „De leden beslissen zelf wie in hun Hoofd- en afdelingsbesturen zitting nemen”, doch die met de regelmaat van een gramfoonplaat ten antwoord geeft: „Wij zijn nog stichting en jullie hebben niets te vertellen”.

.....Hoofd Bestuursleden, die weglopen uit Vergaderingen als gewone leden hun hierover vragen willen stellen.

.....Hoofd Bestuursleden, die in vergaderingen „domme” dingen zeggen, dingen, die „heel erg domme dingen” worden, als men ze past in het kader van de gebeurtenissen in het Legioen en de aandacht, die de rest van Nederland aan ons besteedt.

.....slechts één Hoofdbestuurslid, dat op dit punt een persoonlijke garantie geeft, een garantie die inhield, dat hij de gehele administratie in de kali zou als bleek, dat onze vrees bewaarheid zou worden. Uiteraard een garantie, die de ernst van het geheel in ogenschouw genomen, ons niet geheel mag bevredigen.

Dit waren in een nutshell enkele van het complex aanwijzingen, die in een wel heel eigenaardige richting duiden en die het „gekozen” Bestuur van de afdeling Rotterdam er toe noopte de ontwikkeling heel nauwlettend gade te slaan en zo nodig na onderzoek stelling te nemen.

Al die dingen werden met diverse H.B.-leden besproken, uiteindelijk met niet meer resultaat, dan die ene persoonlijke garantie van dat ene H.B.-lid.

Het was dus niet een kortzichtige, kleinburgerlijke aanval op bepaalde personen, zoals men in het in Oud Wapenbroeders gepubliceerde verslag wil doen uitkomen, doch het innemen van een compromisloos standpunt ten opzichte van wat het Legioen zal gaan

worden. Dat thans door een dergelijk onvakkundig tendentieus verslag, de strijd in de huiskamers van alle legionnaires wordt gebracht, is niet de schuld van Rotterdam. De eerlijkheid eist echter, dat ook de afdeling Rotterdam het hare voor het forum van het Legioen brengt. De poging van het H.B. om, nadat zij er niet in geslaagd was de afdelingsbesturen van Nijmegen en Arnhem en Rotterdam te doen royeren, thans en zulks te beginnen met Rotterdam, deze afdelingen stuk voor stuk in een scheef daglicht te plaatsen en zodoende onschadelijk te maken, is niet eens knap van opzet en in alle opzichten dilettantisch.

Het Legioen kan toch de penicilline zijn, die de verzwakte man Nederland er boven op kan helpen — het kan echter ook het spuitje benzine zijn, dat aan alles een einde maakt. Dat diverse afdelingsbesturen het Bestuur van de afd. Rotterdam aanvielen en haar beschuldigden van het voeren van „obstructie” zonder meer, kunnen wij deze goedwillende sobats, die helaas de ernst van de situatie niet begrepen, ten volle vergeven. Dat men zei, dat wij het voortbestaan van het Legioen in gevaar brachten, zou juist kunnen zijn, doch we moeten goed begrijpen, dat het Legioen niet is ontstaan om het Legioen, doch om Nederland, om het volk en de natie.

Het Legioen is geen doel, doch slechts middel. Ons doel blijft Nederland en dan is er in het belang van Nederland maar één mogelijkheid: Een goed Legioen, dat intern democratisch is opgebouwd. Een Legioen, dat het spuitje benzine zou kunnen zijn, is onaanvaardbaar en zou moeten verdwijnen, zonder daarbij rekening te kunnen houden met de gezellige avonden enz. enz., die ook dat foute Legioen zou kunnen organiseren. Immers dat foute Legioen zou door haar aard en organisatie een groter gevaar voor Nederland en het Nederlandse volk zijn, dan welke partij of organisatie dan ook.

Of Rotterdam gelijk had bij het stellingnemen is een ding, dat de in Utrecht aange-stelde Commissie van Onderzoek zal moeten uitmaken, evenals zij zulks zal moeten doen ten opzichte van de andere afdelingen, die bepaalde bezwaren en wensen hadden.

Wat de tweede opdracht van de Commissie betreft, het opstellen van nieuwe statuten en richtlijnen, kan ik, na met de diverse leden van deze Commissie te hebben gesproken en enig inzicht te hebben gekregen in hetgeen zij met hard werken reeds bereikt hebben, voor mij zelf en ik meen namens de besturen van de afdeling Rotterdam en Schiedam te spreken, verklaren, dat thans duidelijk en voor slechts één uitleg vatbaar, de basis wordt gelegd voor een organisatievorm, die niet alleen de garantie geeft, dat het Legioen geen „Stahlhelm” kan worden,



Sancta BARBARA

Volgens oud gebruik zullen op 4 December wederom verschillende bij de artillerie ingedeelden tot „kanonnier” worden uitverkoren. De examinandi zullen daartoe een spervuur van vragen der examinatoren vlot, geestig en raak moeten beantwoorden. Zij zullen teneinde de droge keel weg te werken een hoeveelheid vocht moeten drinken, waarvan de samenstelling slechts bekend is aan de ceremoniemeester. Wel is algemeen bekend, dat dit brouwsel weinig alcohol bevat en een ellendige rotsmaak heeft.

Na aldus zijn keel bevochtigd en zijn maag in opstand gebracht te hebben, behoort de examinandus — zonder ook maar een ogenblik de zaal te verlaten — een vlote toespraak te houden „zoals het een kanonnier betaamt”.

Slechts indien hij deze serie beproevingen met goed gevolg heeft doorstaan, mag hij deelnemen aan het officiële „Sinte Barbaradiner” en wordt hij tot „kanonnier” geslagen. Aan het diner mag hij dan met één gelaarsde voet op tafel en in de andere hand een glas (ditmaal met drinkbaar vocht) het Lied der Artillerie mede-aanheffen.

doch ook de garantie, dat wij de te stellen doelen zullen kunnen bereiken. Of we die doelen zullen bereiken, ligt uiteindelijk in handen van de legionnair zelf.

De basis wordt echter gelegd voor een organisatie, die het respect van alle groepen der Nederlandse bevolking zal kunnen afdwingen. Een respect, dat nodig is om kracht bij te zetten aan de gerechtvaardigde en in het belang van Nederland zijnde verlangens, die het Legioen dadelijk namens ons, namens U en mij bij regering en volk naar voren zal brengen.

Ik hoop en vertrouw, dat dit stuk er toe zal bijdragen, dat, ook al zou de Commissie niet in alle opzichten kunnen slagen, de ogen van de legionnair zo ver geopend zijn, dat hij de garantie is, dat het Legioen niet een verkeerde zaak gaat dienen.

Rotterdam, 25 September '52.

Van Riet H.—

Vanwege dit feest, aan alle artilleristen: Saluut!!

Moge Sinte Barbara U en Uw geschut beschutten.

Het zij ons vergund, deze ernstige wens, gekscherend maar niet minder gemeend, te besluiten met:

Moge Sint Juttemis Uw belangen verwaarlozen,

Moge Sint Bureaucratus U haten,

Moge Diana U beletten om bokken te schieten,

Moge Neptunus U geen bot doen vangen,

Moge Mercurius U gunstig gezind zijn,

Moge Bacchus Uw offers volgaarne aanvaarden,

Moge H. Hermandad U ontwijken,

Moge Amor U behandelen, zoals U dat wenst.

Voor hen, die de legende van Sinte Barbara niet kennen, volgt hier één ervan:

In de Ve eeuw leefde in Hippos, een stad in Afrika, een oud krijgsman van een der Romeinse legers, Narzale Alippius, die van de Brahmanen geleerd had met behulp van naphtha-olie, petroleum en „Indische Sneeuw” (salpeter) stoffen van zeer bijzondere werking te maken. Ook kende hij het „Griekse vuur” dat door de Grieken in het Oost-Romeinse Rijk werd gebruikt.

Alippius had een dochter van buitengewone schoonheid en met bijzondere gaven. Hij gaf haar een zeer zorgvuldige opvoeding en wijdde haar in de samenstelling van zijn geheimzinnige stoffen in. Tenslotte vonden zij een stof van buitengewone explosieve werking. Zij was christelijk gedoopt met de naam Barbara. Op 18-jarige leeftijd ging zij ter voltooiing harer opvoeding in het klooster „Santa Perpetua”, waarvan de overblijfselen in Bona in Tunis zijn teruggevonden.

Intusschen had zich in Afrika het Rijk der Vandalen gevestigd en langs de kusten van de Middellandse Zee verbreid; deze Vandalen vernielden alles, hetgeen Punische en Romeinse kunst had voortgebracht. Ook kwamen zij voor Hippos. Krijgsgevangenen en vreedzame lieden, vrouwen en kinderen, kort om, mensen en dieren, allen werden door hen vermoord en in de grachten om de stad geworpen. Ondragelijke stank en ziekten wa-

ren het gevolg; tenslotte brak de pest uit. De inwoners bezweken merendeels of werden radeloos. Het doel was bereikt.

Toen bood de oude Alippius hulp. Met zijn dochter Barbara ging hij in het klooster aan de arbeid. Spoedig werden grote kruiken op de muurglooiing gebracht, doch, hiermede bezig zijnde, werd de oude Alippius door een pijl in het hart dodelijk getroffen.

Barbara alleen wist het geheim van haar vader en zette de arbeid voort om de stad te redden. De kruiken werden geledigd over de lijken en de donkere stroom werd aangestoken. Het vuur vernietigde de lijken en een dikke rookwolk steeg op. Spoedig waren de lijken verkoold en was de lucht gezuiverd. De pest verdween.

Thans echter poogden de Vandalen door nachtelijke aanvallen de stad te verrassen,

doch Barbara verlichtte met door haar gemaakte stoffen de gehele omgeving van de stad, zodat iedere verrassing faalde. Na 15 maanden heldhaftige verdediging, moest de stad zich 25 Augustus 431 overgeven. De Vandalen vingen dadelijk aan met plunderen en moorden. Barbara was in het klooster gevlucht en stond te midden harer knielende en biddende zusters, het kruis in de hand. De Vandalen drongen binnen; Barbara hief het kruis op en een trouwe lekebroeder ontstak een onder de kapel geplaatste mijn. Barbara, de kloosterzusters en de Vandalen werden onder het puin van de kapel bedolven. Ook naar aanleiding van deze legende wordt Sinte Barbara als schutpatrones beschouwd van allen, die met ontplofbare stoffen werken, waaronder allereerst de artilleristen zijn begrepen.

Legioen aantreden

Op 27 December gaan wij onze gevallen herdenken.

Het is onze plicht ervoor te zorgen, dat onze doden op een wijze herdacht worden die hun waardig is! Zij, die door het hoofdbestuur belast zijn met de organisatorische voorbereiding van deze herdenking, zullen alles doen wat in hun vermogen ligt om de plechtigheid te doen slagen.

Hoe goed zij hun werk ook zullen doen, het zal nutteloos zijn zonder **JOUW MEDEWERKING, LEGIONNAIR!**

BESEF, hoe groot de verplichting is die de dood van onze gevallen op ons legt. **BESEF**, dat wij nooit genoeg zullen kunnen doen om hun nagedachtenis in ere te houden.

BESEF, dat wij onze doden **NOOIT** vergeten mogen.

BESEF, dat hun offer waardeloos zal zijn wanneer wij vergeten dat zij het brachten.

Op 27 December is jouw plaats op de Dam in Amsterdam. Voor jouw niet-verschijnen op die dag zal geen enkel excuus te vinden zijn, behalve dan ziekte of dringende beroepsbezigheden.

JE ZULT ER BIJ MOETEN ZIJN, LEGIONNAIR! Ook al zal de reis je een paar gulden kosten, ook al zul je het bezoek aan schoonmoeder of tante moeten afzeggen. Wat betekent het offer van een paar gulden of van een uitgesteld bezoek aan je familie, in vergelijking met het nauwelijks te bevatten offer, dat je kameraad heeft gebracht, die nu op een ereveld ergens op Java rust?

BEDENK, dat dit de eerste maal is, dat op initiatief van ons Legioen een grootse nationale manifestatie wordt georganiseerd.

BEDENK, dat straks de ogen van heel Nederland op deze plechtigheid gericht zullen zijn.

We rekenen dus op je komst, Legionnair.

We rekenen er op, dat je nog dezelfde vent bent van vier jaar geleden, voor wie moeilijkheden er alleen maar waren om opgelost te worden. We rekenen er op, dat je zult beseffen, dat je komst naar Amsterdam op 27 December geen uitstapje is, maar bittere ernst. We rekenen er op, dat je aan het Nederlandse volk zult willen tonen, dat wij die prachtkerels, die achterbleven, niet zullen vergeten.

Legionnair, het woord is aan jou. Als je je nog niet hebt gemeld, doe het dan **NU!** Van je afdelingsbestuur krijg je wel nadere instructies. Intussen kun je je vrienden en bekenden, die nog niet tot het Legioen wilden toetreden, aansporen om deze herdenking bij te wonen. Vergeet niet, dat deze herdenking geen Legioens-aangelegenheid is, maar een zaak, die **ALLEN** aangaat, die in Indonesië hebben gediend. **LEGIONNAIR**, tot 27 December in Amsterdam.

Van het

Hoofdbestuur

a.s. Emigranten

Uw abonnement op ons lijf-orgaan gaat gewoon door, indien het adres in het buitenland wordt doorgegeven aan Leiden, Postbus 172. Per luchtpost kost een apart briefje naar het Legioenshoofdkwartier.

Afdelingsbesturen en alle Legionnaires

Opgelet

Stuur uw uitnodigingen voor vergaderingen etc., uw afdelingsblaadjes en wat het ook zij, naar: Redactie Oud-Wapenbroeders, Smedenstraat 47, Deventer. Zie je iets, en je denkt dat is belangrijk voor O.W., stuur het op naar de Redactie. Indien wij allemaal de schouders er onder zetten, komt het in orde. Afdelings-nieuws is belangrijk, verrekt belangrijk. Het geeft de legionnaire in Sneek een idee hoe het bij zijn collega's is in Vlissingen. Redactie O.W. kan geen nieuws toveren of uit de duim zuigen. Versta je taak: *Houdt de redactie met alles op de hoogte.* Vergeet het niet: Verbindingen zijn uitgerold, maar houdt ze in stand.

BOEKBESPREKING

Van de Uitgeverij H. Meulenhoff ontvingen wij ter bespreking:

TON SCHILLING: TIJGERMENSEN VAN ANAI — Jacht op Grof Wild, geb. f 7.90.

Hetgeen in dit boek wordt verhaald zijn geen belevenissen van Ton Schilling zelf. Maar hij heeft eens een oude heer ontmoet en daarmee vriendschap gesloten. Deze oude heer is in de hongerwinter van 1944 overleden, maar thans worden zijn belevenissen nog aan ons gebracht. Wij mogen er blij om zijn. Want het zijn maar niet van die gewone verhalen van jachtpartijtjes, waar sommige jagers hun omgeving zo stierlijk mee kunnen vervelen; dit boek geeft veel meer. Het verklaart ons de ziel van de jager en de zin van de jacht.

De jager die volkomen gegrepen is door de roep van de wildernis, zoals zij die hebben gehoord, die hebben gejaagd of voor de oorlog patrouilles in de Buitengewesten hebben gelopen in het K.N.I.L. of in de andere functies, die de mensen de rimboe instuurden. Niet allen daarvan zijn gegrepen door die roep, maar de jager zeker wel. Anders bleef hij wel thuis.

En de zin van de jacht. Een ieder kan hier uit dit boek zien dat de jacht zo nodig kan zijn en dat de jager een dierenvriend is en niet een man die er uit lust tot doden op uit trekt. Maar de mens moet tegenover het wild ook meedoen met de wetten van de rimboe, de strijd om het bestaan. En de ja-

RECTIFICATIE

Correspondentie-adres Nieuw-Guinea: De heer A. P. Heeres, D.E.T.A. — Afd. Handel, Hollandia-Haven, Nieuw-Guinea.

Afdeling C 1 — Dokkum

Secretariaat: Hoedemakersweg 35 te Dokkum. i.p.v. Dr. Camphuysenstraat F 171.

Afdeling I 2 — Lochem

W. J. Nijman, penningmeester, Vordenseweg B 72b, Lochem, vervallen, wegens vertrek naar Nieuw-Guinea.

Afdeling T 1 — Rotterdam

De samenstelling (gecorrigeerd) van het Afdelings-bestuur:

Voorz.: J. L. Creemers, Noorderhavenkade 106c; vice-voorz.: P. van Uden, Tapuitstraat 14c; secretaris: J. M. Nusse, Doezastraat 30b; 2e secretaris: K. Loopik, Nieuwe Crooswijkseweg 78b; penningmeester: L. H. Schoonenberg, Schiedamseweg 107; Welfare: W. Kruiniger, Bas Jungeriusstraat 158a; Externe: A. Kluytenaar, G. J. Mulderstraat 88b; Sociale Dienst: M. Vaessen, Van Manenstr. 3c; Advies: P. J. v. d. Berg, Vosmaerstr. 56.

Afdeling W 2 — Oss

Secretariaat: Helhoekstraat 40 te Oss i.p.v. Oudemolenstraat 30.

Afdeling X 1 — Eindhoven

Secretariaat: Leeuweriklaan 6 te Eindhoven i.p.v. Henriëttestarat 11.

ger doet daaraan mee op sportieve wijze.

En daarbij komt hij te staan voor wonderlijke dingen. Hij komt temidden van de eenvoudige kampongleden in afgelegen streken. En daar, sprekende over het wild, hoort hij ook de wonderlijkste verhalen van bijgeloof dier mensen. Verhalen die men zo van zich af zou willen zetten met een vovaardig lachje, indien men niet zelf zulke eigenaardige dingen beleefde, waarvoor het zo moeilijk is een verklaring te geven. Het geloof dat er mensen zijn, die niet aan, men stelle dat er mensen zijn, die zich in tijgers kunnen veranderen is daar ook bij. De ouweheer geloofde er zelf niet aan, men stelle zich gerust, het gaat er niet om in het boek om bijgeloof bij te brengen, maar het verhaalt deze dingen en maakt duidelijk dat de vlieger, die mij eens zeide dat heel Sumatra voor hem niet anders dan een boerenkoolveld was, vanuit de lucht toch geheel veel miste, omdat er in het diepste oerwoud, „waar men geen kip ziet en niets valt te beleven“, voortdurend het leven bruist en ook vernietigd wordt.

Het boek verhaalt niet alleen van Sumatra en niet alleen van tijgers. Eigenlijk nog meer van mensen, vooral van de Ouweheer zelf en van zijn trouwe Hasim, maar toch ook van het eenvoudige volk uit het binnenland. Het is boeiend en vlot geschreven; jagers zullen geheel mede kunnen leven en niet-jagers zullen een goede indruk kunnen krijgen van de zo vaak miskende jager. Daarom kunnen wij het voor beide groepen ten zeerste aanbevelen.



Onlangs is een Legerorder verschenen waarin precies is aangegeven op welke wijze en in welke volgorde de onderscheidingsteken dienen te worden gedragen. Omdat zeer velen onzer gerechtigd zijn tot het dragen van één of meer onderscheidingsteken, zal in onze kringen voor deze materie zonder twijfel belangstelling bestaan.

Het is vooral de volgorde, waarin de onderscheidingsteken moeten worden gedragen, die waard is nader bekeken te worden.

Deze volgorde is n.l. afhankelijk van de waarde die aan de verrichte prestatie wordt toegekend en ook van de positie van degene, die de onderscheiding verleent.

Wanneer we nu kennis nemen van de thans officieel vastgestelde volgorde, dan hebben we meer dan één reden om ons te verbazen. Men kan de onderscheidingsteken in het algemeen in twee soorten verdelen: n.l. onderscheidingsteken die een *verdienste* belonen en dezulke, verleend voor betoonde *dapperheid*.

Het merkwaardige feit doet zich nu voor dat, met uitzondering van de Militaire Willemsorde, die bovenaan staat op de ranglijst, de onderscheidingsteken die een *verdienste* belonen voorafgaan aan die, verleend voor betoonde dapperheid.

Men blijkt derhalve officieel een grotere waarde toe te kennen aan b.v. de Orde van Oranje Nassau (*verdienste*) dan aan b.v. de Bronzen Leeuw (*dapperheid*).

Bij de jaarlijkse „lintjesregen” plegen de orden van „De Nederlandse Leeuw” en de „Oranje Nassau” orde zeer kwistig neer te dalen op de borsten van honderden landgenoten, die zich op de één of andere wijze verdienstelijk hebben gemaakt.

Nu dient te worden erkend, dat de vijf en twintig jaren, die de referendaris Jansen getrouwelijk achter zijn bureau heeft doorgebracht een hele zit zijn.

Niettemin dient de daad van onvoorstelbare moed van de dpl. sold. sadja Jansen, die in z'n ééntje met een bren een vijandelijke zware mitrailleur tot zwijgen heeft gebracht en daarmee een groot aantal van z'n kameraden wellicht het leven heeft gered, een stukje hoger te worden aangeslagen.

De referendaris Jansen echter wordt voor al dat zitten beloond met een onderscheiding, waaraan men officieel méér waarde toekent dan aan het Bronzen Kruis, dat de dpl. sold. Jansen voor z'n moed beloonde. Dat hier iets scheef zit voelt een ieder.

Aan dapperheids onderscheiding behoort principieel een hogere waarde te worden toegekend dan aan onderscheidingsteken voor *verdienste* en wel om de eenvoudige reden, dat aan het verlenen van een onderscheidingsteken voor betoonde moed steeds de bewuste en vrijwillige inzet van het kostbaarste goed, n.l. het eigen leven, is voorafgegaan.

Zonder ook maar iets te willen afdoen aan de verdienste van b.v. de directeur van een scheepsbouwmaatschappij voor de Nederlandse samenleving in het algemeen, toch blijft het een feit, dat de daad of reeks van daden waarvoor men meent hem te moeten belonen voortkwamen uit zijn normale dagelijkse arbeid, het werk van al zijn ondergeschikten hierbij inbegrepen.

Er zit nog méér scheef.

Daar is b.v. het „Mobilisatie-Oorlogskruis”, een onderscheidingsteken dat verleend wordt aan lieden, die in de periode van '39-'40 gemobiliseerd waren, bij die gelegenheid geen vijand tegen het lijf liepen en dus geen recht hebben op het „Oorlogsherinneringskruis” met gesp Meidagen 1940. Welnu, aan dit onderscheidingsteken wordt, blijkens deze legerorder, meer waarde toegekend dan aan het „Ereteken voor Recht en Vrijheid”, dat zoals bekend, wordt uitgereikt aan onze Koreastrijders.

Het eerste staat als no. 27 op de ranglijst, het tweede komt daarna, als no. 28.

Iedereen, die uit mededelingen van teruggekeerde Koreastrijders of uit de (schaarse!) persberichten weet in wat voor een hel deze mensen een jaar of langer hebben moeten leven, beseft hoe véél hier scheef zit. Stel U de militair uit de mobilisatie '39-'40 voor, gelegerd in zijn meer of minder comfortabel kwartier, zich elke week of om de 14 dagen huiswaarts begevend en vergelijk hem met de Koreastrijder in z'n fox-hole bij 20 graden vorst, bezig met het afslaan van een Chinese massa-aanval op z'n heuvelstelling.

Wij vragen ons in gemoede af op welk bureau van het Ministerie van Oorlog deze legerorder is uitgebroed en door wie. Wij achten het een dwingende eis dat deze legerorder met spoed wordt herzien.

Wij herinneren ons nog de beruchte „pettenlegerorder”, die zoveel hilariteit opwekte. Deze werd prompt ingetrokken.

Blunders blijken bij de uitgifte van legerorders derhalve mogelijk te zijn.

De in de hier besproken legerorder voorkomende blunder waar het b.v. het ereteken voor „Recht en Vrijheid” betreft, dient met spoed te worden hersteld, terwijl het zeer gewenst ware de wijziging van de volgorde van onderscheidingsteken voor *verdienste* en dapperheid in ernstige overweging te nemen. Wij weten, dat het „Mobilisatie-Oorlogskruis” ook kan worden verleend aan landgenoten, die zich in het verzet verdienstelijk hebben gemaakt. De hieraan verbonden bepalingen echter zijn van zodanige aard, dat bespreking hiervan in een volgend artikel gewenst is.



Tempat Piekerans

VAN MASTUFA

Al dat lezen is toch wel heel erg leerzaam. Mastufa voelt dan ook zijn wijsheid voortdurend toenemen en dat is een prettig gevoel. Nu is het meestal maar een doodgewoon toenemen van de kennis, maar daar waar het gaat om de begrotingsbeschouwingen wordt het werkelijk een geval van wijsheid. Want volgens de grote wijsgeren is het ware kenmerk daarvan het besef dat men niets weet. En hetgeen daar in onze roemrijke Tweede Kamer der Staten-Generaal in deze tijden wordt gezegd, brengt Mastufa zo heerlijk bij dat hetgeen hij dacht te weten volkomen onjuist was.

Zo dacht de arme dan dat hij wist wat een begroting was en wierp zich op de algemene beschouwingen over de Rijksbegroting. En hij meende dan veel over geld te horen. Maar de cijfers die eraan te pas kwamen, gingen over aantallen stemmen bij de verkiezingen, over aantallen leden in de Kamer en over aantallen partijvertegenwoordigers in het Kabinet. En verder had men elkaar heel wat te vertellen over die verkiezingen en over de vorming van dat Kabinet en het aantal vriendelijke woorden, dat men daarbij voor elkaar over had, was maar heel gering. Niet dat het verder nu grove woorden gebruikte, zo is men daar niet. Alleen de dingen die men met nette woorden zegt, zijn wel eens een tikje grof. Maar Mastufa, bepiekerde zo dat het geheel toch eigenlijk niets met een begroting te maken had. Na enige dagen echter begon het zo eens wel over de duiten te gaan. En dat maakte het maar weer erger. Want Mastufa had zo de, kennelijk erg domme, gedachte, dat de cijfers van de begroting er nu waren om als richtlijn te houden en het eindpunt iets om naar te streven. Niks hoor. Er hadden een aantal Kamerleden gezegd, dat het overschot op de gewone dienst, zo'n slordige 131 miljoen gulden, gebruikt moest worden om de belasting te verlagen. En wat zei de Minister? Het kwam er op neer, dat ze niet zo gek moesten doen, want hij wou wel wedden dat dat overschot er helemaal niet kwam. Deze minister had in September gezegd, dat de begroting nu wel was opgemaakt door de oude ploeg, maar dat de nieuwe hem in-

diende en er verantwoordelijk voor was, als ploeg en ieder voor zich.

En dan is het eerste wat hij zegt: nou ja, het staat er nu wel, maar dat lijkt natuurlijk nergens naar; daar houden we ons toch niet aan. En daar komt dan bij, dat hij als de man die op de dubbeltjes moet passen nu kennelijk alleen maar rekening houdt met meer uitgeven, aan wat minder denkt hij niet. En Mastufa bepiekert zo dat een beetje bezuinigen zo hier en daar nog helemaal niet gek zou wezen. Aan meer ontvangen denkt hij ook maar niet, want voor de belastingen worden we heus al een echt kikkerlandje, daar valt niet meer te plukken. Nu merkt hij overigens ook wel dat deze minister lang niet zo de popularis is als de vorige, want wie noemt hem nu bij zijn voor naam. En dat was laatst heel anders. Als je hier in Nederland zei Piet of Abe, wist iedereen, wie je bedoelde, maar nu zit de een bij de Turken en de ander staat buiten. Dat buiten kan dan wel zowel binnen als buiten de lijn liggen, maar binnen is er toch niet meer bij, om het maar eens heel eenvoudig te zeggen.

Maar heeft het nu eigenlijk zoveel zin om je druk te maken over een begroting? vraagt Mastufa zich dan ook af. Ze houden zich er toch niet aan en tevoren zeggen ze al dat hij waardeloos is. Hij heeft het idee, dat ze vroeger wel eens een beetje ernstiger daarover waren. Vorig jaar hadden we een raming van uitgaven van 5246 miljoen gulden, dat is maar even aangevuld tot 6038 miljoen. Dus meer dan 15% erbij en de staat geeft maar even per hoofd van de bevolking een zeshonderd gulden uit, op een gezin van 5 personen is dat drieduizend. Dan kan je moeilijk belasting verlagen, maar als het gezin voor die uitgaven staat, dan moet het bezuinigen. En dat mocht Vadertje Staat toch ook wel eens doen.

Als Mastufa zo leest, dat de begroting voor 14.000 Ambonnezen uitkomt boven de zestien miljoen, dan gaat het er voor hem toch wel om of dit geld inderdaad wordt uitgegeven en zo ja, waaraan. Toch zeker niet aan de verzorging van deze Ambonnezen. Hij ziet daarin ook van die kunstige woorden. Zo huisvesting en voeding 14.000 personen, 365 dagen à f 1.60 = f 8.176.000.— Daar hebben we dus bij de huisvesting, maar dan komt er nog eens voor huren wegens van derden gehuurde woonoorden een half miljoen en voor onderhoud woonoorden van Ministerie van Oorlog, f 125.000.— en voor aanschaffing voor inrichting, uitbreiding en vernieuwingen anderhalve ton. Wat betekent dan eigenlijk huisvesting. Als men de kampen ziet zal men direct zeggen: niet veel, maar dan vraag je weer waar die andere bedragen aan worden besteed. Kijk eens, Mastufa is de laatste die zal kankeren over de kosten van de Ambonnezen, maar geef voor veel geld iets goeds.

Wat is een begroting? Wat is huisvesting? Piekeren daarover brengt sufheid in de hersens van

MASTUFA

WEG MET DE GRENZENKWESTIE

Terecht vreest men in Frankrijk, in Scandinavië en zelfs in Engeland, dat het Europese vasteland, als het aan zichzelf wordt overgelaten, onder Duitse leiding zal komen te staan. Alleen in Nederland schijnt men over zulke dingen nauwelijks na te denken. Nu wonen in het land Sleeswijk-Holstein, dat tot de Duitse Bondsrepubliek behoort, en waar Dr. Schacht, Hitler's vroegere minister van financiën, een bank gaat openen, Duitsers en Denen naast elkaar, en daarom is dit gebied een interessant proefveld om te zien hoe „Europees” men thans in het „democratische Duitsland” is geworden.

Zoals men weet is dit gebied in 1864 door Bismarck op Denemarken veroverd en nog steeds woont in het Noordelijk deel een aanzienlijke Deense minderheid, die haar kinderen op eigen Deense scholen laat gaan, Deense kerkdiensten onderhoudt, enz., om na de politieke inlijving tenminste niet ook nog cultureel in „das grosse Vaterland” op te gaan. Deze Deense minderheid heeft het niet gemakkelijk. Enige maanden geleden had een Deense onderwijzer, Karl Otto Meyer, op een vergadering gezegd, dat Duitsland een democratie zonder democraten was. Prompt hierop werd de onderwijzer ontslagen, hoewel de Duitse grondwet de vrijheid van spreken aan iedere burger toekent. Enige tijd later eiste het hoofdkantoor van de Spoorwegen in Hamburg opgave van alle spoorwegambtenaren of zij hun kinderen op Duits-talige of Deenstalige scholen lieten gaan. Door een energiek protest tegen deze registratie van de zijde van de Deense minderheid werd deze eis later weer ingetrokken.

Meer bezienswaardig was de actie van enige Duitse Kulturherren, die op Zondagnacht 21 September j.l. het grote Deense schoolgebouw in de stad Sleeswijk, 200 km van Delfzijl, en ook het huis van de Deense dominee, het kerkgebouw enz. vol smeerden met beledigende opschriften, met een galg, een zwijn en meer van dergelijke symbolen van Teutoonse cultuur. Op het huis van de Deense gemeente smeerde men met metershoge letters: „Alle haben einen Gott, nur die Speckdänen haben ihren Pastor” (Ieder heeft een God, alleen de

spekdenen hebben hun dominee). Naast andere lieflijkheden, zoals „Specker heraus” is voor onze federalisten vooral interessant wat de vertegenwoordigers van het broedervolk op de Deense school hadden gekalkt: „Nicht Dänemark, wir wollen ein vereinigtes Europa, in dem Schleswig deutsch bleibt, Dänen weg, Fort mit dem Grenzproblem”. (Niet Denemarken, wij willen een verenigd Europa, waarin Sleeswijk Duits blijft, Denen weg. Weg met de grenzenkwestie).

Wij lazzen deze dagen dat de Waffen SS zichzelf op een congres in Beieren als de voorloper van het Europese leger en als de pionier van de Europese gedachte had aangediend. Eerst begrepen wij dat niet erg. Maar nu wordt het duidelijk: Europa, Europa über alles; fort mit dem Grenzproblem!

A. J. V.

Wij merken eens temeer op dat gebeurtenissen als hierboven beschreven slechts uitingen zijn van het feit, dat er voor een werkelijk verenigd Europa nog geen plaats is en dat men dit ziet als een mogelijkheid om de eigen macht te vergroten. De idealistische voorstanders van dat Europa zullen verklaren dat het juist in eenheid afgelopen zal zijn met minderheidsproblemen. Zij zullen moeten ervaren dat hun ideaal, zoals daar in Sleeswijk geschiedt, wordt gebruikt voor een staat waarin wat Duits is Duits blijft en wat het nog niet is het moet worden. Het bedroevende is, dat het op deze wijze drijven naar een vereniging de kansen zo ernstig vergroot dat straks ook iedere samenwerking onmogelijk wordt. En die is broodnodig.

(d. D.)



Ik betaalde alleen maar m'n contributie
(Uit Brits Legion)

Hallo... **droge moeson**

De dakpannen kwamen naar binnen gekletterd van een zware regenval, die, hoe kan het anders, uit de lucht viel. Didalam stonden wij ons — vervuld van heldhaftige plannen — gereed te maken voor een tochtje naar ergens in de buurt; waar: zo deelde men ons opgewekt mede, de vorige dag twee wagens op een mijn waren gelopen en waar nu, volgens een binnengekomen bericht, een coupure gegraven was, enige tonnen stenen op de weg gesmeten en 'n bruggetje in de lucht gevlogen schenen te zijn.

Of de genie dit spul even kon komen dichtten, ruimen en herstellen. Bij ja, waarom niet?

Dat het regende schenen de afzenders van het bericht niet te weten en de Genie scheen het niet te deren; want ze gingen. Niet dat wij bang zijn voor wat nattigheid. We mochten de lezers reeds vertellen over dat machtige zwembad in Tjimahi en wij durven ook gerust in de stromende regen van het Majestic-theater in Bandung naar de Oranje-club te lopen, wat een dikke vijftig meter is. En dat vinden wij een behoorlijke prestatie. Maar toch: dit was anders, zelfs iets verder. Het verschil in afstand bedroeg een kleine tachtig kilometer en afgezien van de regen, afgezien van wat men onderweg als soldaat zoal pleegt tegen te komen, wij houden niet van die grote ritten.

Zaten we in een modderige laadbak naast een luit. De aanvoerder van het geval. „Hij zat ook achterop in de regen”, zo vertelde hij, „omdat naast de chauffeur van de eerste wagen een man zat met een verband om z'n been dat niet nat mocht worden, in de tweede wagen zat een gebroken arm, die nooit thuis wilde blijven en in de derde wagen”, legde die man o zo geduldig uit: „in de derde wagen zaten geen ruiten in”.

Buitengewoon opgewekt iemand.

Terwijl de regen plensde, de auto in iedere bocht een schuiver maakte, terwijl iedereen door het mooie weer chagrijnig voor zich uit zat te kijken, vertelde hij een enorm verhaal, dat hier op neer kwam: dat hij al drie maanden in Indonesië was voor ze hem thuis gemist hadden. Ze waren met z'n veertien: zo loog die man. „Moeder had wel 's bezorgd haar kroost nageteld; Vader meerdere malen hoofdschuddend over z'n bril getuurd, maar ongelogen het had.....”

Nog vijf minuten: dachten we in een soort van laatste verrukking: nog vijf minuten op deze ellendige, ouwe smerige rotkar en dan zijn we dood. Heerlijk dood. Dan weten we nergens meer van. Dan is alles voorbij.

Of de hemel medelijden met ons kreeg. De regen hield op en een sprankje zon deed zestig monden open en de stoom uit onze kleren vliegen. Rustig dampden we uit en toen waren we er bij. Bij de stenen.

Duizende kalstenen midden op de weg. Van veertig kilo en van een half ons zwaar. En

maar hijsen en scheuren om die bonken op de auto's te krijgen. Wij, bescheiden als altijd, namen die van een half ons. De kneusjes, resp. met een arm en op een been werkend namen de middelmaat en de rest de rest. Alles onder het zingen van een danklied aan het adres van die lui die de stenen zo mooi voor ons klaargelegd hadden, omdat we voor het dichtten van de vijftig meter verderop gelegen coupure niet naar stenen in een of andere kali behoefden te gaan vissen. Nee: die zaak klopte wel. Na drie vrachtjes waren wij en de stenen op en de coupure dicht.

„En nou”, zei die opgewekte luit, „gaan we dat bruggetje, tien km verder op nog effe fiksen”. Maar er was niets aan te fiksen. Het bruggetje was vijftien meter lang geweest en was finaal tot prak gescheurd. Een behoorlijk zware bom had de dekliggers honderd meter ver weg geslingerd, de dekplaten tot kachelhout versplinterd en het overige als oud vuil her en derwaarts verspreid.

„Dat mogen we nou straks allemaal zelf betalen aan belasting”, zei een optimist, waarna alles en iedereen aan het rekenen sloeg, wat zo'n bruggetje ongeveer per hoofd aan belasting zou kunnen kosten.

Toen nog — eveneens effe — materiaal gehaald uit een dump aan de andere kant van de wereld, waarmee men de brug de volgende dag zou vernieuwen en dan zeulden we, met onze gedachten nog steeds bij de belasting op huis aan.

Waar de boot aan was.

Het repatriëringsplan was door de radio uitgezonden, woordelijk genoteerd door de seiners, doorgegeven aan het bureau, daar keurig in hoofdletters uitgetypt en nu hing het op alle deuren van het kampement te pronken. Of er ook commentaar was? Dat ging wel, ja.

ALLES VOOR HET

Kerstnummer

bijdragen, brieven, verzen, foto's, tekeningen, grapjes, anecdotes of advertenties,

moet uiterlijk 9 Dec. bij de redactie binnen zijn,

Smedenstraat 47 - Deventer

En krijgen we ook eens wat meer van onze **WAPENZUSJES???**

In October was dan de „7 December“ aan de beurt. „Zijn ze g..... helemaal bes.....“. sprak zacht voor zich heen 'n man, die 20 Augustus 1946 op de boot gestapt was. Hij had een kind van twee jaar, dat hij nog nooit gezien had en de gedachte, dat er nu weer zoveel maanden moesten verstrijken voor hij dat kind zou zien lachen en spelen maakte hem dol. Een ander gaf hem de beste raad van de wereld door te zeggen: „Geef jezelf drie maanden om aan het idee te wennen en dan is je tijd haast daar. Waarop nr. 3 met verachting voor alle wetten der logica zei. „Hadden ze nu maar een paar maanden gewacht met dat schema bekend te maken dan had het niet zo lang geleken.

Uitingen van een groot moreel leed, dat iedere soldaat hier in Indonesië te dragen heeft. Daar kun je op vloeken, schelden en tieren maar te veranderen valt er niets!

Wij zijn heel ernstig ditmaal voor ons doen. De lezer is dat niet van ons gewend. Maar ook wij willen naar huis en daarom *blijven* wij even ernstig bij het neerschrijven van een troostrijke gedachte die ons overviel.

Deze: Ellendig waren de onzekere maanden die achter ons liggen.

Alle berichten bleken geruchten, alle vermoedens gissingen.

De optimisten spraken steeds over: de volgende week. De pessimisten van: het volgende jaar, maar allemaal hebben we gedacht: „Wanneer weten we het zeker? En neer?“

Nu is het zo ver. Nu *weten* we het zeker. En we hebben één gedachte, die elke soldaat, die dat drie of vier jaar gemist heeft blij maakt. Kerstmis 1949 vieren we thuis!

En elke soldaat, die dat feest jarenlang achtereen in het veld of in een cantine gevierd heeft, weet wat dat zeggen wil.

Hij alleen!

Wij weten dat. ook

En met een stille, bescheiden lach, denkend aan veelkleurige ballen in een echte Kerstboom, aan een gezellige huiskamer met een rood gloeiende haard, zijn we de volgende ochtend op een auto geklommen en hebben we de reis naar Bandung aanvaard.

N. A. J. Koevoets.

Nieuws uit de afdelingen

UTRECHT

SCHEM-SPORT

Legionnaires-beoefenaars van de scherm-sport!!

Wij kunnen nog enkele kunstlievende leden opnemen in onze vereniging: „Onder-Officers Scherm-Vereniging Garnizoen Utrecht“. Secretariaat: H. Wolf, Ferdinand Bolstraat 47 bis, Utrecht.

(Dinsdag t/m Vrijdag tussen 20.30 en 22 uur.)

ROTTERDAM

Afdeling Rotterdam opende op 15 November j.l. haar Sociëteit als eerste afdeling in Nederland van het Veteranen Legioen. Na een week van gespannen werken, ploeteren en zwoegen was het zover!

Zeër zeker mogen de heren Brouwer, die zijn inschepings-verlof hieraan opofferde, Pauwel en Kruinge genoemd worden en niet te vergeten de Dames Brouwer, Pauwel, Kruinge en de Groot, die ook tijdens de openingsdag achter de bar en overall stonden en zaten te zwoegen. Kerels, petje af voor deze Legionnaires, daar werd iets gefixed. Nu kunnen wij gerust het gekke duimpje omhoog doen, maar dan alleen Afdeling Rotterdam.

Na een toespraak door de voorzitter van de Afdeling Rotterdam, die de Generaal Baay uitnodigde de Sociëteit te openen, het spelen van het Wilhelmus en het in

acht nemen van een minuut stilte voor onze gevallen makers, knipte de Generaal het oranjelint door en de Afdeling Rotterdam was in het bezit van een eigen huis. Wat dat zal betekenen voor de afdeling!!

En toen..... Mannetje tegen mannetje, wat een Legionnaires, De zaal was vol, barstends vol. De vele bekende figuren zag je weer overal zwerven. Als je zo iets ziet en meemaakt, dat geeft de burger weer moed. Het Legioen, ons Legioen, op het goede pad, en hierbij Rotterdam als lichtend voorbeeld. G. H. M. R.

GOUDA

Bij het Bestuur van de Afdeling Gouda zijn verkrijgbaar: Grote en kleine asbakjes met het Legioens-wapen!

Zie pag. 18

1. *Legionnaires* heb je je al opgegeven in Amsterdam?
Adres: Michel Angelostraat 57 bv, Amsterdam.
2. *Afdelings-besturen* en *contact-punten* zijn de aantallen al genoteerd en doorgegeven aan Amsterdam?
Je transport al geregeld?
3. Ideeën of plannen al gemeld?
4. Nadere instructies volgen via het afdelings-bestuur en Oud-Wapenbroeders!
5. *Legionnaire*, duizenden oogen kijken je aan!

DOE JE PLICHT



Er werden weer verschillende avondjes gegeven in den lande. We noemen in de toevallige volgorde waarin de papiertjes liggen: Amsterdam/Zuid met op 23 October een daverend geslaagde avond van het Zonne-straal-Cabaret van de 7 December Divisie.

Wassenaar met op 18 October een Pasar Malam. Met een zeer korte voor-bereidingstijd is dit zaakje toch behoorlijk gefikt en een goed succes geworden. Er was geen officiële opening bij, maar de burgemeester kwam toch wel op bezoek en uitte zijn waardering erover en gaf zijn beste wensen voor het Legioen.

Zwolle organiseerde in het woonoord Beugelen bij Staphorst een filmavond voor de Ambonezen. Het was voor hen eerst de tweede maal, sedert hun komst in Nederland, dat ze zo'n avond kregen. Als er in andere afdelingen ook mensen zijn die een projector bezitten is het een uitstekend voorbeeld ter navolging.

Hengelo hield een tentoonstelling Oosterse Kunst. Hier-naast ziet u er enkele foto's van.

H. J. J. W. DÜRSST BRITT
GENERAAL-MAJOR DER ARTILLERIE P.d.

HEERDE,
EPPERWEG 31
TELEFOON 640
1 November 1922

Aan
Hoofdbestuur Veteranen Legioen
Nederland
Mijn Heer
Mede in Heerde heb rust
Komende is het mij erg behaagde
U mijn hartelijk dank te betuigen
voor Urt schrijven, voor jellens
lijden mijn afscheidsreizen te
Wassenaar van de 7 December Divisie
Op Zaterdag 25 October
Ik dank U voor de vreesloze
voor de, dank voor de Heeren
aan jellens prachtige bloemen, kuddes
met beleefde groeten
hoogachtend
M. J. J. W. Dürsst Britt

De
Generaal
bedankt



Verhalen van Toontje

Het is mij niet bekend of jullie Toontje kent, maar wel kan ik jullie vertellen, dat hij in ernstige moeilijkheden was geraakt.

Het was vandaag aan de dag zo een jaar of twee geleden. Toontje werd per autobus de met vlaggen versierde straat ingereden en bij het ouderlijk huis afgezet. En om zijn hals dat er gevallen werd; het was gewoon niet mooi meer. En die toestand is er al één van moeilijkheden, maar het was nog lang het ergste niet. Dat kwam toen de eerste zenuwachtigheid van het weerzien voorbij was en de familie met de heel goede kennissen en andere nieuwsgierigen, die maar net deden of ze er ook bij hoorden, zich rustig had neergezet en de koffie op tafel kwam.

Toen zei Pa: „Wees nu allemaal eens even rustig en laat die jongen eens behoorlijk vertellen. Jullie vragen maar allemaal in het wilde weg en hij weet nooit wie hij moet antwoorden”. Onmiddellijk bijval van Oom Joost met de originele opmerking dat je, als je verre reizen doet dan ook veel kan verhalen. Daar hadden we het dus! Nu was Toontje indertijd in Batavia aangekomen en bij een magazijn tewerk gesteld, waar hij gebleven was totdat hij Djakarta verliet. Hij was zeer waarheidslievend en begreep maar al te goed dat zijn belevenissen dus wel erg tegen zouden moeten vallen. Het was daar wel heel anders dan hier, maar dat was zo lastig uit te leggen en het was toch maar een stadsleven wat hij had gehad en van de rimboe, waar ieder van wilde horen, de gevechten, de sloebers of pelopors had hij niets meegemaakt.

Maar Jaantje bracht gelukkig uitkomst; „Hè, ja! Hoe was het daar in dat apenland, had je daar nu werkelijk zoveel van die beesten?” Dit was het.

Nou zoveel zal ik nu ook weer niet zeggen, maar zo gauw als je bij ons de deur uitkwam had je toch de meeste kans dat er een of twee op je nek sprongen en je gewoon aan je haren trokken en op je hoofd gingen zoeken of er ook beestjes waren.

Machtig succes en machtig geglechel van de vrouwen en krachtige verklaringen van de mannen dat het toch niets voor hun was en ze zulke beesten niet aan derlui lijven wilden hebben. Toontje bedacht met enige schaamte hoe hij altijd de andere jongens had uitgefoeterd omdat ze die vieze rot beesten er op na hielden. Nu was hij hun er dankbaar voor.

Daarna kwamen de slangen. Toontje was er nu al in en kon prachtig vertellen dat je ze daar dikwijls gewoon in de tuinen zag. Dat het dan ook tuinslangen waren, daar hadden ze niet mee te maken, zo vond iedereen het al eng genoeg. En tijdens de uitingen van afkeer voor deze beesten, die door de mensen al verafschuwd worden sedert het ogenblik

dat ze op hun buik moesten voortkruipen had Toontje zijn waarheidsgetrouwe verhaal voor het volgende onderwerp al klaar. Want je moet nu heus niet denken dat je altijd maar tijgers ziet, dat komt maar een heel enkele keer voor. Hij had eens een heel grote gezlen toen hij met Jan Hendriks op stap was. Nu, ze vallen een mens maar niet zo aan hoor; ze hadden hem eens goed bekeken en waren gewoon doorgelopen. En al wist niemand van het gezelschap dat dit machtige roofdier opgezet in een etalage stond, toch vonden ze allemaal dat je maar lef moest hebben. Maar dat had Toontje ook wel, daar was iedereen het over eens. Alleen zijn Moeder wou toch wel eens weten waarom hij deze dingen nooit geschreven had, maar natuurlijk wil je ze thuis niet ongerust maken.

Voor zo'n held zouden de pelopors ook wel behoorlijk in angst hebben gezeten was de algemene mening. Maar ja, Toontje was bij de magazijndienst geweest en daar kreeg je er maar heel weinig mee te maken. Ze hadden het alleen eens een keer gehad, toen zij met zijn vieren liepen dat er een goede twintig van die kerels op hun af kwamen. Maar och, hoe gaat dat?, zij toonden geen angst en de lui gingen er met een vaartje vandoor; ze hadden zelfs niet hoeven te schieten. Toontje wist zelf wel dat je dat ook niet moest proberen als je een transport gevangen voorbij zag gaan en bovendien ongewapend was, maar de anderen maakten er zo'n drukte over en er tussendoor, dat je gewoonweg geen kans kreeg om alles te vertellen.

Juist door die drukte kwam het dat er zo met maar een paar kleine verhaaltjes uren verstreken en toen Oom Joost, die oude snoeper, dan ook eindelijk aankwam met de vraag naar de zwarte meisjes kon hij op de tijd wijzen en op het feit dat hij al zo lang aan het vertellen was, waarop Oom Joost alleen maar even het schone lied aanhief van Glorie, glorie-, gloria. Zwart zijn de meisjes van Batavia.

En dat was het einde. Het onderwerp waar Toontje meer van zou kunnen vertellen, werd verder niet behandeld. Ook maar beter als je je aan de waarheid houdt en Jopie zit er bij.

Want Toontje bedacht vol trots dat hij geen leugens had verteld en zo was er weer een groepje mensen behoorlijk over Indonesië ingelicht.

Alleen sta je maar verbaasd wat de lui er vaak bij maken, want Toontje moest twee dagen later de vraag beantwoorden of het werkelijk waar was dat hij met een slang een tijger had gewurgd.

Waarop hij naar waarheid en in alle bescheidenheid heeft geantwoord, dat dit sterk overdreven was.

Veritas.

17 NOVEMBER 1945

Op deze datum landden de eerste O.V.W.-bataljons op Malakka, na op 27 October te Southampton op de „Nieuw Amsterdam” te zijn ingescheept. Over de reis zelf, waar zes hoog werd geslapen en de bovenste man steevast zeeziek werd, zullen we niets zeggen. De ontscheeping op Malakka in plaats van op Java gaf de O.V.W.-ers de eerste klap op het (toen nog niet moede) hoofd. De gedachten, die door de hoofden gingen bij het aan wal stappen te Butterworth en gedurende de lange reis naar de voorlopige plaats van bestemming, laten zich zeer moeilijk beschrijven. Voor velen was het de eerste maal, dat ze langere tijd van waren, de eerste maal, dat ze met een ander klimaat (en wat voor één) kennis maakten. De legeringsplaatsen waren enkele dagen tevoren door de Japs verlaten. Met het toen nog bij allen bestaande enthousiasme werden de moeilijkheden echter direct opgelost. Onmogelijkheden duurden iets langer.

Eén gebeurtenis willen we hier aan de vergetelheid ontrukken.

Bij het plotseling vertrek uit Nederland miste een soldaat de troep. Hij lifte er achteraan en zag de trein te Utrecht weggrijden. Hij lifte naar de kust van Frankrijk en kwam juist op tijd te Calais om de boot te zien wegvaren. Hij ging naar Parijs om consulaire hulp, ving bot, lifte naar de kust, Calais, Ostende, Antwerpen, Rotterdam. Geen kans

op een schip. Hij plantte zich in Den Haag op het M.v. O. en wachtte daar net zo lang tot hem een vliegtuig naar Engeland werd aangewezen, waarmee hij juist op tijd in Southampton aankwam om de „Nieuw Amsterdam” te zien wegvaren.

Met ongeëvenaard doorzettingsvermogen lifte de man naar Malakka en meldde zich bij zijn Commandant, die het bovenstaande verhaal te horen kreeg.

Ontroerd door een dergelijk enthousiasme o zijn vaderland te dienen en door de opofferingen, die de man zich getroost had om toch maar de vijand te lijf te kunnen gaan, ging de commandant in gedachte reeds alle vechtbaantjes na, die hij de man zou kunnen geven. Hij wilde hem echter zelf een keus laten kreeg op zijn vraag tot antwoord: „ik zou zo graag oppasser worden. Oppasser?? Heb je dan een vriend onder de officieren? Nee, 't kan me niet schelen van wie, als ik maar oppasser mag worden.

Ruim een maand lang, meer dan 15.000 km liften om schoenen te poetsen voor iemand, die hij nog nooit gezien had.

De reactie van de commandant was in één woord: onbeschrijfelijk.

Nog één heel klein gebeurtenisje. Tussen Dover en Calais (de 2e dag van huis) vroeg een O.V.W.-er om terug te mogen keren, daar hij niet geweten had, dat Indië zó ver was.

Standjes voor Mastufa en Martoewa

Mastufa en Martoewa hebben enige zijden standjes gekregen; zij zijn er erg blij mee. Want deze standjes houden in dat zij te slap zijn in de kwestie van de Ambonezen. En zij zijn blij dat men fel, fanatiek en duidelijk achter deze wapenbroeders staat. Maar zij zijn ook van mening dat men de Ambonezen geen dienst bewijst door van hun verblijf hier te lande een voortdurende rel te maken. Een keurig georganiseerde betoging, zoals zij zelf hebben gehouden in Den Haag, dat doet goed.

Maar als de politie zich misdraagt, zoals op 29 October te Woerden is gebeurd, is het fout om hierin de Ambonezen te betrekken, ook al ging het om een Ambonees. Wij hebben de laatste maanden, ook tegenover Nederlanders, verschillende malen moeten opmerken dat de politie gelegenheden zoekt om het houden van razzia's te beoefenen. Wij wijzen daarvoor op het midden in de nacht met grote macht uitrukken en omsingelen van huizen en een fabriek op verdenking van niet anders dan fraude. Dan weet ook iedereen dat je hetzelfde resultaat hebt als je met drie man de directeur in zijn kantoor opzoekt en zo nodig inpikt. Het wekt helaas de indruk dat men hetgeen in de bezettingstijd op de politie-school te Schalkhaar werd onderwezen wenst te onderhouden.

Het houden van zo'n oefening in een Ambonees woonoord is inderdaad extra onsmakelijk, maar we geloven niet dat hierin een speciaal anti-Ambonese strekking moet worden gezocht. Anti-Ambonezen vindt men slechts onder Nederlanders, anderen hebben nooit van Ambonezen gehoord en het feit dat men de man heeft afgevoerd zonder hem zelfs zijn kleren aan te laten trekken wijst er duidelijk op dat deze actie slechts gevoerd is in de geest van Groot-Germanen contra Niet-Ariërs.

G. W. T. Dames.

„VAN HEUTSZ“

in opleiding



te velde!



Rotterdam AHOÏ!

Rotterdam opende als eerste afdeling een Legioenssoos, hiernaast ziet U de plechtige opening van de Sociëteit. Na een korte en kernachtige rede, zoals wij die van hem zo gewend waren, opende de Generaal W. J. K. Baay b.d. de Sociëteit door een voor de deur gespannen oranje lint door te knippen.



De Sociëteit van het Veteranen Legioen Nederland, afdeling Rotterdam op de Rochussenstraat 30.

Generaal Baay in een levendig gesprek met Legionnaires, die wild enthousiast zijn nu de opening van hun Sociëteit een voldongen feit geworden is.



ONTVLUCHTINGSPOGING

uit Krijgsgevangenschap

Meteen werd nu de zaak omgegooid. Het Zaterdagplan moest een week worden uitgesteld en als de Moffen het dan zelf zo wilden moesten er dadelijk maar weer een paar door de tunnel in het park. Zo gezegd zo gedaan.

Maar er zat nog wel het een en ander aan vast. Valse papieren waren wel altijd voor enige mensen in voorraad maar moeten toch altijd even op het laatste ogenblik in orde gemaakt worden. In 1941 ging het hiermee nog vrij eenvoudig, men kon nog wel tot bij de grens komen zonder gecontroleerd te worden, maar het risico was toch vrij groot en dus moest de zaak kloppen. Want uit het kamp komen was de grote moeilijkheid, lukt dit dan moet de reis ook zo goed mogelijk zijn voorbereid. Enige jaren later werd het reisprobleem buiten het kamp nog veel groter.

Ditmaal moest onherroepelijk het gat in de versperring worden geknipt en omdat er toch de vorige keer wat extra zenuwachtigheid bij de bewakers was geweest, terwijl we gehoord hadden dat de onderofficieren ruzie onder elkaar hadden gehad omdat één had gezegd dat het met die twee man toch niet in orde was geweest, moest de afleidingsmanoeuvre heel goed in elkaar zitten.

De posten moesten behoorlijk worden afgeleid, daaraan moest de hele ploeg meedoen. Ook als de lui de put ingingen moest er een heel stel omheen staan om dit af te dekken. Om nu te zorgen dat ze niet eerst het gat over het hoofd zouden zien werd besloten dat er dan ook iemand doorheen zou gaan. Deze taak zou ik op me nemen. Eerlijk gezegd was dit nog het kwalijkste postje van de actie want als normaal was te verwachten dat het bij ontdekking rustig zou verlopen met een in arrest stellen, maar onze schildwachten konden toch ook wel eens zenuwachtig worden en gaan schieten. De opzet was, als beste voor het plan, dat ik gepakt zou worden, maar toch was het ook weer te gek om als ze niets zagen en je buiten liep je te gaan melden, dus dan zou ik doorlopen, wel niet zo best uitgerust voor de reis maar toch zo dat het was te proberen.

Het in de put gaan van de lui verliep zonder een centje pijn, maar het was weer het knippen van het gat in de draad. Men had maar een gammele tang en probeerde het achter de rug te doen. Het mislukte. Toen kwam van den Heuvel er maar zelf bij; het moest. Brutaalweg ging hij met het front naar de draad zitten en knipte een flink gat in de versperring en sloeg dat open. Nu was er wel behoorlijk afleiding voor de posten want men vertoonde wilde stukjes.

Enige mensen zaten elkaar onder ijselijke kreten achterna, onze grote sportkang en

futjas, bijgenaamd Beer, was een jiu-jitsu en judo demonstratie aan het geven, waarbij op de wildste wijze met mensen werd gesmeten. Op post staan is dul werk, maar de schildwachten hadden nu wat afleiding.

Ikzelf wandelde maar rond, kwam telkens langs de bepaalde plek, maar het ging maar niet. Dan word je zenuwachtig. Maar dat was opeens over toen bericht kwam dat het klaar was. Ook ik ging bij dat gat zitten, bukte helemaal, kroop erdoor, stond buiten op en wandelde doodgemoedereerd weg. De schildwachten stonden dertig meter van elkaar, toch hadden wij aangenomen dat het kon en werd bewezen dat het kon. Als men eens geruimen tijd schildwachten goed waarneemt dan zal men zien dat zij als bewaking vrijwel niets waard zijn, behalve des nachts, wanneer het geluid hun aandacht trekt.

Ik liep schuin achter een schildwacht langs en was een meter of acht achter hem en liep op de bedding van een beekje af waardoor ik een mooie kans zou hebben ongezien weg te komen, toen de man zich plotseling omdraaide en mij stom aanstaarde, stomverbaasd en met een uiterst onbenullige uitdrukking op zijn gezicht. „Wat doet U daar” kwam er opeens uit. „Een beetje wandelen in het park” was het antwoord. „Maar dat is hier verboden” zei hij en had er nog geen besef van dat ik niet van buitenaf kwam. Maar hij riep de onderofficier en die snapte er meer van. Ik moest mee maar brulde eerst „Ontdekt-Lopen”, om aan te geven dat er lui vóór mij zouden zijn. De kreet werd overgenomen en nu was het alarm. Officieren uit het kamp, aantreden en tellen. Eerst wilden ze nog niet eens geloven dat ik Hollander was want die nette, lieve kereltjes deden zulke dingen niet. Maar het bleek juist.

Voor de mensen in de put liep het ideaal; de post had mij pas ontdekt toen ik achter hem in het park liep; er was bewezen dat de mogelijkheid om weg te komen aanwezig was. Wij moesten snel naar binnen en de alarmafdelingen vlogen uit om de omtrek te doorzoeken en af te zetten. Politiehonden mee, die ook niet eerst in het park. Omstreeks half een in de nacht keerde het zaakje met hangende pootjes terug, omstreeks een uur kropen onze lui het park uit. Hoe hun reis verder verliep en ze in Gibraltar weer bij de Marine terecht kwamen kan men lezen in het boek; „Vannacht Varen de Hollanders” van Hans Larive. Maar wij moesten het kamp in; ik kreeg opdracht achteraan te lopen in de colonne, maar aan de soldaten werd niet gezegd speciaal op mij te letten. Dus afwisselend in het Engels, Frans of Duits voor de Polen en ook in het Nederlands vroeg ik te mogen passeren en schoof op tot de tiende rij van

voren, waar ik ook heel anders gekleed aankwam, want onderweg werd er wat geruild en wat ik aan gevaarlijks bij mij had was bij anderen. Bij het slot gekomen gaf de Hauptman opdracht mij bij hem te brengen, maar dat ging niet meer. Even een woest scheldpartijtje: „We behandelen de lui veel te netjes, men moest ze zo laten neerschieten”. Maar de bui was gauw over want deze onderofficier had goede kijk op gezichten en pikte mij eruit. En toen de Hauptman mij aansprak sloegen de hakken met een stevige klap tegen elkaar en zei ik: Jawohl Herr Hauptman, hetgeen het Duitse hart kennelijk weer goed deed. En deze knaap was ook vrij sportief, een reserveofficier uit het oude keizerlijke leger, die wel van wat afwisseling in het bestaan hield en daarom zijn plaats in dit kamp niet zo gek vond omdat er altijd wat aan de hand was en hij de steeds durende strijd tegen vluchtpogingen wel aardig vond.

Ik werd even aan de wacht gehouden voor een ondervraging, zoiets duurde bij ons als regel niet lang, er werd toch alleen maar verklaard dat wij weigerden iets te zeggen. Toen nam hij mij mee naar binnen waar het geheel stond aangetreden en ik moest intreden. Want ze hadden in het kamp een schromelijk gebrek aan cellen, er waren er maar acht voor 450 man en de wachtlijst

was altijd groot, later beschikte men over 11 en dat was ook nog te weinig. Nu werd dan de Nederlandse groep eerst geteld; van de 64 waren er dus vier inderdaad weg en drie verborgen; de Hauptman schrok zich een rotje. „Maar Majoor, zeven, dat is toch teveel!

De Duitsers behoorlijk nerveus, alle krijgsgevangenen met reuze lol. Van de buitenlanders hadden een paar Belgen en een paar Fransen geweten dat er wat aan de hand was, maar niet het naadje van de kous. Verder waren enkelen op het idee gekomen dat er iets broeide maar velen wisten van niets en vonden ons ook maar een groep die door zijn model doen wel wat uit de toon viel. Maar nu kreeg men opeens in de gaten dat de Moffen hier behoorlijk genomen waren. Deze zelf snapten nu ook wel dat er de vorige appels onregelmatigheden waren geweest. Hoe daar snapten ze niets van, maar er moest iets gedaan. Dus werd ons een andere plaats op het appel aangewezen. Daar moesten we direct heen, tussen de anderen door. Degenen die met de rug naar dit middenpad stonden draaiden zich als één man om en van beide zijden werd geapplaudiseerd voor Nederland door Engelsen, Fransen, Belgen en Polen. En de Duitsers de smoor in.

Wordt vervolgd

GEBOREN

Dhr. D. Hoeksema (ex 4-9-R.I.) en
Mevr. D. Hoeksema-den Haan geven
met blijdschap kennis van de ge-
boorte van hun Dochtertje

Janny Yvonne

Sneek, 7 November 1952
Julianastraat 12

VERLOOFD

Loes Baard

en

Koos van der Linden
(ex 42e Esk. PAW.-R.H.v.B.)

Vlaardingen, 23 November 1952
Wm. Beukelszoonstaat 71

GETROUWD

Jan van Veen

en

Ans Schreurs

Amsterdam, 26 November 1952
Noorderakerweg 167

WENSEN

Ant. van Oosterhout

(ex O.V.W.-4e Genie Veld-Comp.)

en

Lucia Buijsters

Leur (N.Br.), 29 October 1952
Lange Brugstraat 28

Joop Winkler

en

Joke Schemmekes

Kampen, 14 November 1952
St. Jacobsteeg III

Mede namens onze Ouders betuigen
wij U onze hartelijke dank voor de
belangstelling, welke wij ter gelegen-
heid van ons huwelijk van U mochten
on.ervinden.

P. Degenkamp

L. Degenkamp-Kuipers

Rotterdam, November 1952
Rosestraat 328



Verticaal:

1. Stad in Frankrijk; 2 Vrucht; 3 Met bomen omzoomde weg; 4 Hoofddeksel; 5 Merkscheermesje; 6 Mech. onderdeel; 7 Dierenhuid; 8 Meisjesnaam; 9 Plaats in Groningen; 10 Pas; 11 Fabrikant van sloten en sleutels; 12 Gebruiken we in de tuin; 15 Weersgesteldheid; 16 Heeft een marktkoopman; 26 Slimme, listige; 27 Bouwmateriaal; 30 Spaans veldheer; 31 Deel van een piano; 32 Wat; 35 Insect; 36 Godin van de vrede; 37 Gem. in België (Oost-Vlaanderen); 41 het gekochte; 42 Vochtig; 43 Aanhouding van schepen in een haven; 44 Grootste klier v. h. menselijk lichaam; 45 Overslaan (telt dus niet mee); 48 Groot en sterk; 50 Bestuurder v. e. gebied; 51 Slede; 52 Voorzetsel; 54 Verenigde Naties; 55 R. N.; 56 Bolvormig dak; 58 Verlegen; 64 Telwoord; 68 Hogere leeftijd; 71 Achtting; 73 Windstreek; 74 A. K.; 75 Boom; 76 Dierenverblijfplaats; 77 Maanstand; 78 Voornaam van bekende filmster (mnl.); 79 Deel van een spier; 82 Deel van het been; 84 Rivier in Nederland; 87 Koor; 88 Boom; 90 Kunststuk; 92 Deel van een mast; 93 Bijwoord; 95 R. T.; 96 Bergplaats.

Horizontaal: 1 Automek; 4 Speelgoed; 7 O. off. verenig. v. h. v.m. K.N.I.L. (afk.); 10 Visdraad; 13 Muzikant; 14 Slaappl. v. e. roofvogel; 17 In opdracht; 18 Meisjesnaam; 19 Speelgoed; 20 Verlaagde toon; 21 Rustpl. van troepen na een mars; 22 Bijwoord; 23 Pers. vrn. woord; 24 Snel; 25 Rang (afk.); 27 Vreemde munt; 28 ten name; 29 Volk; 33 t.n.v.; 34 Raad; 38 Kleine open boot; 39 Vul in: LRIT; 40 Bent u lid van; 44 Piat stuk

hout; 46 Achter; 47 Bekende steeg in Amsterdam; 49 Kastijden; 53 Engels staatsman uit 1700; 57 Veiligheids Bataljon (afk.); 59 Drank; 60 In het jaar; 61 Soort onderwijs; 62 Lengtemaat; 63 Windrichting; 65 Open overhandigd (afk.); 66 Rivier in Friesland; 67 Kleur; 69 Voegwoord; 70 Vrucht; 72 Zijn wij allen; 80 Modder; 81 Iemand zonder haar; 83 Lentemaat; 85 Rund; 86 Grote stap; 89 hoofdwindrichting (afk.); 90 ambtshalve; 91 Rangtelwoord; 94 Lengtemaat; 95 Gemeente in Overijssel; 97 Kaartspel; 98 Deel van het leger; 99 Bergplaats.



Geldverspilling bij het puzzelen

Het kruiswoordraadsel blijkt zich in een steeds groeiende belangstelling te kunnen verheugen. Voor de redactie een prettig verschijnsel.

De een zendt de oplossing op een briefkaart. Dit kost een postzegel van 6 ct. De meesten echter zenden de oplossing in een gesloten enveloppe als brief met een postzegel van 10 ct.

Hierop kunnen de inzenders dus nog wel iets bezuinigen en ook is het voor ons gemakkelijker op een briefkaart.

Red.